

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

- กาญจนา โกศลพิเศษรัฐกุล. (2532). การจัดการศึกษาพิเศษให้แก่เด็กที่มีความต้องการพิเศษในประเทศไทย. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- กิ่งแก้ว ปาจารย์. (2542). การฟื้นฟูสมรรถภาพเด็กพิการ. กรุงเทพมหานคร : กรีน พรีนซ์ จำกัด.
- กิตติศักดิ์ เกตุนุติ.(2539). การพัฒนาโปรแกรมการให้การศึกษาแก่ผู้ปกครองในการให้ความช่วยเหลือตั้งแต่แรกเริ่มแบบครอบครัวเป็นฐานสำหรับเด็กสมองพิการ. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาประถมศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ประภาศรี สุคนธชาติ. (2534). ผลของโปรแกรมกิจกรรมทางภาษาต่อความสามารถทางภาษาของเด็กในช่วง 24-36 เดือน ในสถานสงเคราะห์เด็กอ่อนของรัฐ. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาจิตวิทยา. บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศรินทร์ วิทยะสิรินันท์.(2534). การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบเรียนร่วมสำหรับเด็กพิการก่อนวัยเรียน. วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต ภาควิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศรียา นิยมธรรม. (2532). การเรียนร่วมสำหรับเด็กปฐมวัย. กรุงเทพมหานคร : บริษัท เลิฟแอนด์ลิฟเพลส จำกัด.
- ศึกษาธิการ,กระทรวง. (2542). การจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กพิเศษ.
- สมโภชน์ เขี่ยมสุภาษิต.(2541). ทฤษฎีและเทคนิคการปรับพฤติกรรม. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สมาคมเวชศาสตร์ฟื้นฟูแห่งประเทศไทย. (2539). *ตำราเวชศาสตร์ฟื้นฟู เล่มที่ 1*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์เทคนิค 19.

สร้อยสุดา วิทยาการ.(2532). *การบริหารเด็กสมองพิการ*. กรุงเทพมหานคร : โอ.เอส.พรีนติ้ง เฮ้าส์.

สำหรับ จิตตินันท์.(2539). *ตำรากุมารเวชศาสตร์ เล่ม 1*. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์กรุงเทพเวชสาร.

สุมาลี ดันตยรียง.(2539). *ผลของการจัดโปรแกรมกระตุ้นพัฒนาการที่มีต่อพัฒนาการของเด็กทารก อายุ 6 เดือน ที่มีพัฒนาการล่าช้าในสถานสงเคราะห์เด็กอ่อนปากเกร็ด*. วิทยานิพนธ์ปริญญาพยาบาลบัณฑิต ภาควิชาจิตวิทยา. บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ภาษาอังกฤษ

Bagnato, S.J. & Neisworth, J.T. (1991). *Assessment for early intervention : Best practices for professional*. New York : The Guildford Publications Inc.

Baily, D.B. (1992). *Teaching infants and preschoolers with disability*. (2nd ed.). New Jersey : Prentice-Hall ,Inc.

Batshaw, L.M. (1990). *Children with disability*. (4th ed.). Pennsylvania : The Maple Press Co.

Bee, H.L.(1995). *The developing child*. (7th ed.). New York : Harpercollins College Publishers.

Dunn, L.M.(1963). *Exceptional children in the school*. New York : Holt Rinehart and Winston.

Finnie, N.R. (1975). *Handling the young cerebral palsied child at home*. (2nd ed.). New York : E.P. Dutton & Co., Inc.

Frankenburg, W.K. & Dodds, J.B. (1990). *Denver developmental screening test*. Denver : University of Colorado center.

Furano, S., O'Reilly, K.A., Hosako, C.M., Inatsuka, T.T., Allman, T.L. & Zeiloff, B. (1979). *Hawaii early learning profile : Activity guide*. California : VORT Corporation.

Geralis, I.E. (1998). *Children with cerebral palsy : A parent's guide*. (2nd ed.). United State : Woodbine House Inc.

Hanson, M.J. & Lynch, E.W. (1989). *Early intervention: Implementing child and family services for infants and toddlers who are at-risk or disabled*. United State : Pro-ED, Inc.

ภาคผนวก

ภาคผนวก

แผนการกระตุ้นพัฒนาการระยะแรกเริ่มกรณีศึกษาที่ 1

1. ด้านสติปัญญา

1.1 ใส่รูปทรงเรขาคณิตในกระดานรูปแบบ

อุปกรณ์ - กระดานรูปแบบทรงเรขาคณิต ที่มีรูปทรง 3 แบบ คือ รูปกลม สีเหลี่ยม และ สามเหลี่ยม

วิธีการ

1. เริ่มสอนจาก 2 ตัวเลือกก่อน โดยเอาเฉพาะวงกลมและสี่เหลี่ยม ออกจากช่องกระดานรูปแบบ แล้วให้เด็กเลือกใส่วงกลมในช่อง ถ้าทำไม่ได้ ผู้สอนชี้บอก และพูดว่า "ใส่วงกลมกับวงกลม"
2. หมุนกระดานเพื่อให้ช่องวงกลมอยู่ในตำแหน่งต่างกัน และสอนเช่นเดียวกับข้อ 1
3. เลือกเฉพาะวงกลมกับสามเหลี่ยม ออกจากกระดานรูปแบบ และสอนเช่นเดียวกับข้อ 1 และ 2
4. ให้เด็กใส่วงกลมในกระดานรูปแบบที่มี 3 ตัวเลือก
5. สอนเช่นเดียวกันในการสอนใส่สี่เหลี่ยมและสามเหลี่ยม

การวัดผล

เอารูปรวมทั้ง 3 ออกจากช่องกระดานรูปแบบยื่นรูปทรงให้เด็กทีละ 1 อัน และบอกให้ใส่ในช่องที่ถูกต้อง หมุนกระดานเพื่อสลับตำแหน่งช่องต่าง ๆ

ประเมินผลผ่าน

ถ้าเด็กสามารถวางรูปวงกลมในช่องที่ถูกต้องได้เอง 2 ใน 3 ครั้ง

1.2 ประกระดาษ

อุปกรณ์- กระดาษขนาด A4 สติกเกอร์สีตัดเป็นแผ่นเล็กขนาดประมาณ 1*1 นิ้ว

วิธีการ

1. ตัดกระดาษ A4 วางบนโต๊ะด้านหน้าเด็ก
2. นำสติกเกอร์ที่แกะด้านหลังแล้วส่งให้เด็ก
3. จับมือเด็กปะสติกเกอร์ลงบนกระดาษ A4
4. ให้เด็กปะด้วยตนเอง

การวัดผล

นำสติกเกอร์ที่แกะด้านหลังส่งให้เด็ก บอกให้เด็กตัดสติกเกอร์ลงบนกระดาษ

ประเมินผลผ่าน

ถ้าเด็กสามารถตัดสติกเกอร์ลงบนกระดาษได้ 3 ใน 5 ครั้ง

1.3 วาดภาพภายในขอบเขตของกระดาษ

อุปกรณ์- กระดาษวาดเขียน กระดาษ A4 สีเขียน เทปกาวใส

วิธีการ

1. ติดกระดาษวาดเขียน ลงบนโต๊ะด้านหน้าเด็ก
2. กระตุ้นให้เด็กมองที่กระดาษชี้ให้เด็กมองรอบ ๆ ขอบกระดาษ
3. สั่งสีเขียนให้เด็ก กระตุ้นให้เด็กวาดภาพ หรือขีดเขียนภายในขอบเขตของกระดาษ
4. เปลี่ยนจากกระดาษวาดเขียนเป็นขนาด A4

การวัดผล

บอกให้เด็กวาดภาพบนกระดาษ A4

ประเมินผลผ่าน

เด็กวาดภาพหรือขีดเขียนภายในขอบเขตของกระดาษ

1.4 จำตนเองในกระจกได้

อุปกรณ์- กระจกเงา ,หมวกเด็ก

วิธีการ

1. พาเด็กไปที่หน้ากระจกเงาชี้เด็กในกระจกแล้วถามเด็กว่า “ใคร” บอกชื่อเด็กแล้วชี้ไปที่ตัวเด็ก จับมือให้เด็กชี้ไปที่ตนเอง
2. ผู้สอน ดึงดูดความสนใจของเด็กโดยพูดคุยชักชวนเด็กผ่านทางกระจก
3. จับแขนเด็กให้ทำท่าทางต่าง ๆ เช่น ประนมมือ ซ้อม้วยะต่าง ๆ ของเด็กพร้อมทั้งเรียกชื่ออวัยวะนั้นให้เด็กฟังและให้เด็กดูตัวเองในกระจก
4. ให้เด็กสวมหมวกแล้วชี้ชวนให้เด็กดู

การวัดผล

เด็กมองตนเองผ่านกระจกเงา ใส่หมวกให้กับเด็กบอกให้เด็กถอดหมวกออก

ประเมินผลผ่าน

เด็กสามารถถอดหมวกออกได้ โดยมองผ่านตนเองในกระจก 3 ใน 5 ครั้ง

1.5 ใส่ถ้วยซ้อนกันได้ 4 ใบ

อุปกรณ์- ถ้วยขนาดต่าง ๆ กัน 4 ใบ เรียงขนาด

วิธีการ

1. ทำถ้วยที่ซ้อนกัน 4 ใบ ให้เด็กดู
2. บอกให้เด็กหยิบถ้วยออกมาทีละใบ
3. ให้เด็กซ้อนถ้วยกลับไปเหมือนเดิม โดยเริ่มจากครั้งละ 2 ใบ ให้เด็กนำถ้วยใบที่เล็กกว่าใส่ลงในถ้วยใบที่ใหญ่กว่า
4. เพิ่มถ้วยให้เด็กทีละใบจนครบ 4 ใบ

การวัดผล

วางถ้วยหวายเป็น 4 ใบตรงหน้าเด็ก แสดงวิธีการใส่ให้เด็กดู แล้วแยกถ้วยออกให้เด็กทำตามโดยวางถ้วยคละกัน

ประเมินผลผ่าน

ถ้าเด็กสามารถใส่ถ้วยซ้อนกันได้เอง 2 ใบ 3 ครั้ง

1.6 แยกประเภทของวัตถุ

อุปกรณ์- สีเทียน 5 แท่ง, ก้อนลูกบาศก์ 5 ก้อน, หนังสือ 5 เล่ม, กล่องรองเท้า 3 ใบ

วิธีการ

1. นำกล่องรองเท้า 3 ใบ วางบนโต๊ะตรงหน้าเด็ก
2. หยิบสีเทียน 1 แท่ง ก้อนลูกบาศก์ 1 ก้อน และหนังสือ 1 เล่ม ใส่ลงไปในกลุ่มกล่อง 1 อย่าง
3. ส่งสีเทียนให้เด็ก ถามเด็กว่า "ใส่กล่องไหน" ให้เด็กใส่ในกลุ่มที่มีสีเทียนถ้าเด็กทำไม่ถูกต้องให้ผู้สอนจับมือเด็กหยิบสีเทียนใส่ลงในกล่องที่มีสีเทียนทำเช่นเดียวกัน ก้อนลูกบาศก์ และหนังสือ
4. นำของทุกอย่างมารวมกัน แล้วให้เด็กแยกประเภทวัตถุแต่ละชนิดใส่กล่อง

การวัดผล

นำของมารวมกัน ให้เด็กแยกเก็บของใส่กล่องให้ถูกต้อง

ประเมินผลผ่าน

เด็กสามารถแยกประเภทวัตถุถูกต้อง 3 ใน 5 ครั้ง

1.7 จับคู่วัตถุกับภาพ

อุปกรณ์ - สีเทียน 1 แท่ง ภาพสีเทียน 1 ภาพ ก้อนลูกบาศก์ 1 ก้อน ภาพก้อนลูกบาศก์ 1 ภาพ

วิธีการ

1. เตรียมวัตถุกับภาพเป็นชุด ๆ ให้เด็กดูภาพพร้อมกับวัตถุทีละชนิด
2. วางภาพสีเทียน และก้อนลูกบาศก์อย่างละ 1 ภาพ วางบนโต๊ะด้านหน้าเด็ก
3. ผู้สอนหยิบสีเทียนขึ้นมาให้เด็กดู แล้วถามเด็กว่า "รูปไหนสีเทียนเหมือนกัน"
4. ให้เด็กชี้ภาพสีเทียน ถ้าเด็กยังทำไม่ได้ ให้ ผู้สอนเน้นย้ำชื่อภาพและวัตถุ และจับมือเด็กชี้ที่ภาพ
5. ให้นำสีเทียน ไปวางไว้บนภาพสีเทียน และก้อนลูกบาศก์ให้ถูกต้อง

การวัดผล

บอกให้เด็กนำสีเทียน และก้อนลูกบาศก์วางบนภาพที่เหมือนกัน

ประเมินผลผ่าน

เด็กสามารถนำสีเทียน และก้อนลูกบาศก์วางบนภาพที่เหมือนกันได้ 2 ใน 3 ครั้ง

1.8 จำและชี้ภาพสัตว์ได้ 4 ภาพ

อุปกรณ์- ภาพสุนัข แมว ไก่ วัว เป็ด หมู อย่างละ 2 ภาพ

วิธีการ

1. นำภาพสัตว์มาให้เด็กดูทีละภาพ
2. นำภาพแมว และสุนัข วางบนโต๊ะด้านหน้าเด็ก
3. แสดงภาพสุนัขให้เด็กดู ถามเด็กว่า "เหมือนรูปไหน" ให้เด็กชี้ภาพที่เหมือนกัน ถ้าเด็กทำไม่ได้ ให้จับมือเด็กชี้ไปที่ภาพสุนัขทั้ง 2 ภาพบอกว่า "หมาเหมือนกัน"
4. ทำสลับเช่นเดียวกับสัตว์ชนิดอื่น ๆ

การวัดผล

นำภาพสัตว์ทีละ 3 คู่มาวาง เรียงบนโต๊ะด้านหน้าเด็ก ให้เด็กเลือกจับคู่ภาพที่เหมือนกัน

ประเมินผลผ่าน

เด็กสามารถจับคู่ภาพที่เหมือนกันได้อย่างน้อย 4 คู่ 3 ใน 5 ครั้ง

1.6 จับคู่สัตว์กับเสียงร้องของสัตว์

อุปกรณ์- ภาพสุนัข แมว ได้ วัว เป็ด หมู อย่างละ 1 ภาพ

วิธีการ

1. เสนอภาพให้เด็กดู หยิบภาพสุนัขขึ้นมา บอกเด็กว่า "หมาเห่าโฮ่ง ๆ"
2. นำภาพ แมว และไก่ มาใส่ร่วมกับภาพสุนัข ถามเด็กว่า ตัวไหน เห่าโฮ่ง โฮ่ง ให้เด็กชี้ภาพสุนัข ถ้าเด็กยังไม่ถูก ผู้สอนช่วยจับมือเด็กชี้ที่รูปสุนัขแล้วบอกว่า "หมาเห่า โฮ่ง ๆ"
3. ทำเช่นเดียวกันกับสัตว์ชนิดอื่น ๆ

การวัดผล

นำภาพสัตว์ 6 ภาพ มาวางเรียงกันบนโต๊ะร้องเสียงสัตว์แล้วให้เด็กชี้ภาพให้ถูกต้อง

ประเมินผลผ่าน

เด็กชี้ภาพสัตว์ที่ผู้สอนเลียนแบบเสียงได้ 4 ชนิด 3 ใน 5 ครั้ง

2. ด้านภาษา

2.1 พูดเป็นคำที่มีความหมาย

วิธีการ

1. ขณะสอนเด็กทำกิจกรรมต่าง ๆ สอนเด็กด้วยคำพูดสั้น ๆ
2. สอนเด็กพูดคำสั้น ๆ ตามเหตุการณ์จริง เช่น หม่า,นม,ขอ,ไป,ไม่,เอา
3. ให้เด็กพูดคำว่า "ขอ" พร้อมกับทำท่า แบมือ เมื่อเด็กต้องการเล่น,ทำกิจกรรม

การวัดผล

ถามจากผู้ปกครอง และสังเกตการพูดของเด็กขณะทำกิจกรรม

ประเมินผลผ่าน

เด็กสามารถพูดเป็นคำที่มีความหมายได้ 2-6 คำ

2.2 ทำตามคำสั่ง เมื่อมัททาย และลา

วิธีการ

1. ทุกครั้งที่พบผู้สอนหรือผู้ใหญ่ จับมือเด็กขึ้นไหว้พร้อมกับพูดว่า "สะ-หวัด-ดี" ซ้ำ ๆ เพื่อให้เด็กพูดตามและทำท่าทาง
2. ครั้งต่อ ๆ ไป เมื่อพบผู้สอนบอกให้เด็กสวัสดี
3. เมื่อลาจากผู้สอน ให้สอนเด็กพูดคำว่า "บ้าย บาย" พร้อมกับโบกมือ

การวัดผล

เมื่อพบเด็กหรือจะจากลา บอกให้เด็กสวัสดี บ้ายบาย ให้เด็กทำท่าสวัสดีและโบกมือ

ประเมินผลผ่าน

เด็กสามารถทำท่า สวัสดี และโบกมือได้ โดยไม่ต้องทำให้เด็กดู 3 ใน 5 ครั้ง

3. ด้านกล้ามเนื้อขนาดใหญ่

3.1 เขยียดแขนยันพื้นข้างหน้าเพื่อพยุงตัวไม่ให้ล้ม ในท่านั่ง

อุปกรณ์- พื้นราบ

วิธีการ

ผู้สอนนั่งคุกเข่าบนพื้น จับเด็กนอนคว่ำหน้าอกพาดบนหมอนข้าง แขนเหยียดมือยันพื้น ผู้สอนใช้มือทั้งสองข้างจับที่สะโพกเด็ก ยกขึ้นเพื่อให้เด็กเขยียดแขน มือยันพื้นไว้ได้ทำหลาย ๆ ครั้ง จนเด็กทำได้แล้ว ผู้สอนยกสะโพกเด็กขึ้นข้างเดียว เพื่อให้แขนอีกข้างเหยียดมือยันพื้นไว้ ทำอีกข้างเช่นเดียวกัน

การวัดผล

วางเด็กนั่งบนพื้นห้อง ผลักที่หลังเด็กไปข้างหน้าเบา ๆ

ประเมินผลผ่าน

ถ้าเด็กเอาฝ่ามือทั้งสองข้างยันพื้นข้างหน้า เพื่อป้องกันไม่ให้ตัวเองล้มไปข้างหน้า

3.2 นั่งได้นาน 5 นาทีโดยไม่ล้ม ใช้มือเล่นของเล่นได้

อุปกรณ์- โต๊ะ,เก้าอี้,ของเล่น

วิธีการ

จับเด็กนั่งบนเก้าอี้มีผนังบัง บนโต๊ะวางของเล่นไว้ข้างหน้า ให้เด็กเล่นของเล่นนั้น โดยผู้สอนเล่นกับเด็กด้วย และคอยเปลี่ยนท่านั่งให้กับเด็ก เช่นให้นั่งพับเพียบเล่นของเล่น

การวัดผล

วางเด็กนั่ง ให้เล่นของเล่น

ประเมินผลผ่าน

ถ้าเด็กนั่งได้นาน 5 นาที และใช้มือเล่นของเล่นได้

3.3 จากทำนั่งเกาะยืนเหนี่ยวตัวขึ้น นั่งคุกเข่า และคงอยู่ในท่านี้ได้

อุปกรณ์- โต๊ะเตี้ย ,รางหัดเดิน,ของเล่น

วิธีการ

วางของเล่นไว้บนโต๊ะเตี้ย ๆ ตรงหน้าเด็ก ซึ่งอยู่ในท่ามั่งเก้าอี้เตี้ยต้องแน่ใจว่าเด็กสนใจ และมองของเล่นอยู่ (กระตุ้นโดยการเคาะของเล่นกับโต๊ะ เป็นต้น) ผู้สอนบอกให้เด็กลุกขึ้นไปของเล่นอยู่ พยายามให้เด็กเหนี่ยวตัวเกาะโต๊ะยืนเล่น

การวัดผล

วางเด็กในท่านั่งบนเก้าอี้เตี้ย ๆ มีโต๊ะวางเล่น บอกให้เด็กไปเอาของเล่นนั้นหรือสังเกตขณะที่เด็กเล่น

ประเมินผลผ่าน

เด็กเหนี่ยวตัวขึ้นจากทำนั่งเก้าอี้ โดยมียังเกาะโต๊ะหรือรางเดิน และอยู่ในท่านี้ได้

3.4 ยืนเกาะโต๊ะ และสามารถเอี้ยวตัว และเอื้อมมือข้างหนึ่งหยิบของเล่น

อุปกรณ์- โต๊ะที่สูงระดับบอก ,ของเล่น

วิธีการ

ผู้สอนจับมือเด็กให้เกาะยืนอยู่ สองของเล่นให้ด้านข้าง เรียกชื่อของเด็กให้หันมาหยิบของเล่นบนโต๊ะ

การวัดผล

วางเด็กในท่าเกาะยืน ผู้สอนยื่นด้านข้างและเอียงด้านหลังของเล่นที่เด็กชอบให้

ประเมินผลผ่าน

ถ้าเด็กปล่อยมือข้างหนึ่งจากโต๊ะและเอียงตัวมาคว้าของเล่นโดยไม่ล้ม

3.5 ทิ้งตัวลงบนพื้นจากท่ายืน

อุปกรณ์- โต๊ะที่สูงระดับอก,ของเล่น

วิธีการ

จัดให้เด็กยืนเกาะโต๊ะ บนเบาะยางหรือตักผู้ปกครองที่อยู่ด้านหลังตัวเด็กย้ายของเล่นมาวางบนพื้น เรียกเด็กให้มาสนใจของเล่นและบอกให้เด็กนั่งลงเล่นของเล่น เด็กจะปล่อยมือข้างหนึ่งงอเข่าลงนั่งบนเบาะพองน้ำ เล่นของเล่นนั้นถ้าเด็กไม่งอเข่าผู้สอนให้งอย่อตัวนั่งลง

การวัดผล

วางเด็กยืนเกาะบนโต๊ะ เอาของเล่นวางบนเบาะให้เด็กปล่อยมือจากโต๊ะทิ้งตัวลงนั่งบนพื้นเอง

ประเมินผลผ่าน

ถ้าเด็กสามารถปล่อยมือจากโต๊ะทิ้งตัวลงนั่งบนพื้นของโต๊ะ

3.6 เดินโดยช่วยจูงมือเด็กทั้งสองข้าง

อุปกรณ์- รางหัดเดิน

วิธีการ

1. จัดให้เด็กยืนเกาะรางหัดเดินจับราง 2 มือ หันหลังให้ผู้สอน ผู้สอนจับไหล่เด็กไว้ทั้งสองข้าง แล้วดันไหล่ซ้าย ไป ข้างหน้า เด็กก็จะก้าวเท้าขวาออกมา ถ้าดันไหล่ขวา เด็กจะก้าวเท้าซ้ายออกมา ทำสลับกันไป
2. ผู้สอนเปลี่ยนไปจับที่สะโพกเด็ก แล้วดันไปด้านหน้า

การวัดผล

ผู้สอนยืนข้างหลังเด็กช่วยจับสะโพกแล้วดันไปด้านหน้า

ประเมินผลผ่าน

ถ้าเดิน เดินไปข้างหน้า 1 เมตร โดยใช้มือช่วยพยุง ให้เด็กก้าวไปข้างหน้า

4. กล้ามเนื้อมัดเล็ก

4.1 เอื้อมมือหยิบและถือวัตถุไว้ขณะอยู่ในท่านั่ง

อุปกรณ์- รถของเล่น , ก้อนลูกบาศก์

วิธีการ

เด็กอยู่ในท่านั่งนำรถวางบนโต๊ะ ผู้สอนเข็นรถไปมา ที่จุดกึ่งกลางลำตัวหรือด้านข้าง กระตุ้นเด็กให้มองรถ และเอื้อมมือออกมาจับ ถ้าเด็กไม่เอื้อมมือออกมาให้ใช้ของเล่นแต่ละเบา ๆ ที่หลังมือ ทำเช่นเดียวกันกับก้อนลูกบาศก์

การวัดผล

พุงของเด็กในท่านั่ง ถือของเล่นไว้ห่างจากกึ่งกลางลำตัวเล็กน้อย

ประเมินผลผ่าน

เด็กเอื้อมมือหยิบและถือวัตถุไว้ได้ 1 ใน 3 ครั้ง

4.2 เปลี่ยนมือถือวัตถุ

อุปกรณ์- กรังกริ่ง ที่มีด้ามถือ, ก้อนลูกบาศก์

วิธีการ

ยื่นของเล่น ให้เด็กถือไว้ ช่วยประคองมืออีกข้างให้จับของเล่นและกำมือเด็กไว้ขณะเดียวกันจูงข้อศอกข้างเดิมเพื่อให้ปล่อยของเล่น

การวัดผล

วางกรังกริ่งในมือเด็กแล้วคอยสังเกต

ประเมินผลผ่าน

ถ้าเด็กเอาของเล่นเปลี่ยนไปถือมืออีกข้างหนึ่ง

4.3 ไข่มือหยิบวัตถุชิ้นเล็ก

อุปกรณ์- ลูกเกต, ลูกบิดขนาดกลาง

วิธีการ

- นำลูกบิดขนาดกลาง หรือ ก้อนลูกบาศก์ วางบนโต๊ะตรงหน้าเด็ก ผู้สอนกระตุ้นให้เด็กสนใจ โดยไข่วัตถุเคาะกับพื้น – ให้เกิดเสียง ให้เกิดเสียง ถ้าเด็กไม่หยิบจับมือให้หยิบ
- นำลูกเกตใส่จาน วางตรงหน้าเด็ก ชักช้อนและช่วยจับมือเด็กหยิบขนมถ้าเด็กไม่หยิบเอง

การวัดผล

จับเด็กนั่งบนเก้าอี้ มือ 2 ข้างเป็นอิสระวางของบนโต๊ะที่เด็กจะหยิบได้สะดวก

ประเมินผลผ่าน

เด็กเอื้อมมือหยิบลูกเกต หรือลูกบิดได้

4.4 ดึงแท่งไม้ออกจากกระดานหมุด

อุปกรณ์- แท่งไม้ทรงกลม เส้นผ่านศูนย์กลาง 2-3 ซม. ซึ่งอยู่ในกระดานหมุดที่ทำด้วยไม้

วิธีการ

นำแท่งไม้ที่ใส่ในกระดานหมุด วางตรงหน้าเด็กผู้สอนแสดงการดึงแท่งไม้ออกจากกระดาน ให้เด็กดู และให้เด็กดึงออกมาใส่ตะกร้าบ้าง ถ้าเด็กไม่ทำช่วยจับมือให้เด็กทำ

การวัดผล

วางกระดานหมุดตรงหน้าแสดงวิธีการดึงแท่งไม้ออกจากกระดานให้เด็กและให้เด็กทำตาม

ประเมินผลผ่าน

ถ้าเด็กดึงแท่งไม้ออกจากกระดานหมุดได้ 1 ใน 3 ครั้ง

4.5 ปล่อยวัตถุ

อุปกรณ์- กระดานหมุดขนาดใหญ่ ,ตะกร้า

วิธีการ

ขณะสอนให้เด็กหยิบหมุดออกจากกระดานแล้วให้เด็กปล่อยหมุดใส่ตะกร้าผู้สอนช่วยประคองมือข้อเด็กไว้ และกดข้อมือเด็กเล็กน้อย เพื่อให้เด็กก้าวนี้วอกพร้อมกับพูดว่า “ปล่อยลง”

การวัดผล

ส่งวัตถุให้เด็กถือ พยุงข้อมือเด็กไว้ บอกให้เด็กปล่อยของเล่นลงพร้อมกับแสดงให้ดูขณะพูดว่า “ปล่อยลง”

ประเมินผลผ่าน

ถ้าเด็กปล่อยหมุดใส่ตะกร้าได้ 3 ใน 5 ครั้ง

4.6 พยายามเลียนแบบการขีดเขียน

อุปกรณ์- สีเทียนแท่งใหญ่, กระดาษวาดเขียน

วิธีการ

ผู้สอนขีดเขียนให้เด็กดูก่อนบนกระดาษแล้วจับมือเด็กให้ขีดเขียนสีเทียนบนกระดาษ

การวัดผล

แสดงการวาดด้วยสีเทียนแท่งใหญ่ให้เด็กดูแล้วยื่นสีเทียนให้เด็ก

ประเมินผลผ่าน

เด็กใช้สีเทียนจิ้มที่กระดาษและลากมือไปมาได้ประมาณ 2-3 ครั้ง โดยไม่จำเป็นว่าสีต้องติดกระดาษ

4.7 ถือสีเทียนในท่าที่พร้อมจะวาด

อุปกรณ์- สีเทียนแท่งใหญ่ กระดาษวาดเขียน

วิธีการ

ให้เด็กจับสีเทียนในท่าทางใดก็ได้

การวัดผล

แสดงวิธีการใช้สีเทียนในการวาดภาพบนกระดาษ ส่งสีเทียนให้เด็ก

ประเมินผลผ่าน

เด็กสามารถถือนสีเทียนในท่าที่พร้อมจะวาดภาพได้ คือจ่อปลายด้านหนึ่งที่กระดาษ อีกด้านหนึ่งตั้งขึ้น

4.8 ใช้นิ้วหัวแม่มือและนิ้วอื่น ๆ หยิบชิ้นวัตถุจากพื้น

อุปกรณ์- กระดานหมุดขนาดใหญ่

วิธีการ

นำหมุดใส่ลงในกระดานหมุดวางตรงหน้าเด็กผู้สอนแสดงวิธีการดึงหมุดออกจากกระดาน โดยการใช้นิ้วหัวแม่มือและนิ้วอื่น ๆ ช่วย ให้เด็กดึงออกมาข้างถ้าเด็กทำไม่ได้ช่วยจับเด็กนั่งให้ทำ

การวัดผล

วางกระดานหมุดไว้บนโต๊ะด้านหน้าเด็กระยะที่เด็กเอื้อมมือไปหยิบได้ บอกให้เด็กหยิบวัตถุ หรือแสดงให้เด็กดูก่อน

ประเมินผลผ่าน

ถ้าเด็กหยิบวัตถุขึ้นจากกระดานหมุดได้โดยใช้นิ้วหัวแม่มือและนิ้วอื่น ๆ (ไม่ใช่หยิบขึ้นด้วยฝ่ามือ)

4.9 ดึงห่วงไม้ออกจากแท่งไม้ที่ละห่วง

อุปกรณ์- แท่งไม้สูงประมาณ 10 ซม. ปักไว้บนฐานไม้รูปวงกลม ห่วงไม้เรียงขนาด 5 ห่วง

วิธีการ

เอียงแท่งไม้ จับมือเด็กให้ดึงห่วงไม้ออก ทีละ 1 ห่วง พูดว่า "ดึง" ค่อย ๆ ลดความช่วยเหลือเด็กลง

การวัดผล

วางฐานที่มีแท่งไม้พร้อมกับห่วงไม้ไว้ตรงหน้าเด็กดึงห่วงไม้ออกมาจากแท่งไม้ให้เด็กดู และให้เด็กทำตาม

ประเมินผลผ่าน

เด็กดึงห่วงไม้ออกจากแท่งไม้ได้ 4 ใน 5 ห่วงโดยเอาออกครั้งละ 1 อัน

4.10 จับนิ้วมือหยิบวัตถุชิ้นเล็ก ๆ

อุปกรณ์- ลูกเกต,จาน

วิธีการ

วางจานที่ใส่ลูกเกตไว้ด้านหน้าเด็ก ให้เด็กหยิบลูกเกตใส่ปาก โดยผู้สอนช่วยจับรวบนิ้วกลาง นิ้วก้อย เข้าหาฝ่ามือ เพื่อให้เด็กใช้นิ้วหัวแม่มือและนิ้วชี้ หยิบวัตถุ

การวัดผล

วางจากลูกเกตไว้ตรงหน้าเด็กถึงความสนใจเด็กที่ลูกเกตใช้นิ้วหัวแม่มือและนิ้วชี้ หยิบวัตถุ

ประเมินผลผ่าน

ถ้าเด็กจับนิ้วหยิบลูกเกตมาตัวเอง 2 ใน 3 ครั้ง

4.11 ใส่ห่วงขนาดใหญ่ ลงบนแท่งไม้

อุปกรณ์- แท่งไม้สูง 10 ซม. วางอยู่บนแท่งวงกลม มีห่วงไม้เรียงขนาด 5 ห่วง

วิธีการ

1. ขณะที่เด็กถือ ห่วงไม้ให้ผู้สอนช่วยจับมือเด็กให้อยู่เหนือแท่งไม้ พูดว่า "ใส่"
2. ช่วย让孩子เอื้อมไปที่แท่งไม้ในแนวที่จะใส่ห่วงไม้ ได้พอดี
3. ผู้สอนใช้นิ้วชี้ตั้งขึ้นเพื่อเป็นแกนแทนแท่งไม้และกระตุ้นให้เด็กห่วงไม้ลงในนิ้วผู้สอน

การวัดผล

เด็กหยิบห่วงวงกลมมาที่แท่งไม้และใส่ลงได้ 3 ใน 5 ครั้ง

4.12 ขีดเขียนด้วยสีเทียน

อุปกรณ์- สีเทียนแท่งใหญ่ กระดาษวาดเขียน

วิธีการ

1. ผู้สอนขีดเขียนเป็นเส้นหนา ๆ กระตุ้นให้เด็กมองและให้เด็กทำเองให้ความช่วยเหลือโดยแตะที่ข้อมือหรือแขนเด็ก
2. ลดการช่วยเหลือโดยสัมผัสตัวเด็กให้น้อยลง
3. งดการแสดงวิธีทำให้เด็กดูให้เด็กขีดเขียนเอง

การวัดผล

ส่งสีเทียนให้เด็กวางกระดาษไว้บนโต๊ะและสังเกตเด็กโดยไม่แสดงให้ดู

ประเมินผลผ่าน

เด็กสามารถขีดเขียนได้เอง

4.13 ต่อก้อนไม้ สีเหลี่ยมลูกบาศก์ 2,4,6 ก้อน.

อุปกรณ์- ก้อนไม้สีเหลี่ยมลูกบาศก์ ขนาด 1*1 นิ้ว

วิธีการ

1. ผู้สอนแสดงวิธีการต่อก้อนไม้ที่ 1 และ 2 ให้เด็กดู จากนั้นวางก้อนไม้ที่ 3 ตรงหน้าเด็กส่งก้อนไม้ที่ 4 ให้เด็กบอกให้เด็กต่อก้อนไม้โดยเลียนแบบตัวอย่างที่ผู้สอนต่อให้ดู สอนเด็กให้วางก้อนไม้เบา ๆ ช่วยจับที่ข้อมือของเด็กและบอกเด็กว่า “ค่อย ๆ วาง”
2. ใช้อุปกรณ์อื่น ๆ แทนก้อนไม้ เช่น กลองสบู่ กลองขนมในครั้งแรกเพราะมีขนาดใหญ่ และต่อได้ง่ายกว่าก้อนไม้

การวัดผล

แสดงวิธีการต่อก้อนไม้ให้เด็กดูแล้วรื้อแบบออก รื้อก้อนไม้ให้เด็ก 1 ก้อนและบอกให้เด็กทำตาม

ประเมินผลผ่าน

เด็กวางก้อนไม้ลงบนอีกก้อนหนึ่งได้โดยไม่ต้องช่วย 2 ใน 3 ครั้ง

5. ด้านสังคม

5.1 เล่นโต้ตอบกับเพื่อนโดยใช้กิริยาท่าทาง

วิธีการ

1. จัดให้เด็กนั่งเล่นกับเพื่อนในวัยเดียวกับ ให้ของเล่นเพียงพอที่เด็กจะส่งต่อให้กันและกันได้ สอนเด็กให้ทำท่าทางเมื่อต้องการของ เช่น เหมือนขอของ, ยื่นของให้ชมเชยเมื่อเด็กทำได้
2. เล่นเกมส่งบอล ที่เด็กต้องรวมกลุ่มกันเล่น และส่งลูกบอลให้เพื่อน

การวัดผล

สังเกตการเล่นของเด็กร่วมกับเด็กอื่นวัยเดียวกัน

ประเมินผลผ่าน

ถ้าเด็กมีปฏิริยาโต้ตอบเด็กอื่น เช่น ยื่นของเล่น รับของเล่น ชี้ หรือโบกมือ

5.2 สามารถยื่นของเล่นให้ผู้ใหญ่

วิธีการ

ขณะเด็กเล่นของเล่นอยู่ ผู้สอนนำของเล่นอีกชิ้นไปร่วมเล่นด้วยโดยเลียนแบบเด็กบ้าง ทำสิ่งใหม่ ๆ ให้ดูบ้าง เมื่อเด็กสนใจหันมามอง ผู้สอนยื่นของเล่นให้ พร้อมกับพูดว่า “ให้หนู” แล้วผู้สอนแถมมือขอพร้อมกับพูดว่า “แลกกัน” ในระยะแรกอาจต้องช่วยจับมือเมื่อเด็กไม่ยอมปล่อย

การวัดผล

สังเกตจากการเล่นกับผู้สอน

ประเมินผลผ่าน

เด็กยื่นของเล่นให้ผู้สอนเมื่อพูดว่า “แลกกัน”

5.3 ทำตามกฎในการเล่นเป็นกลุ่มโดยมีผู้ใหญ่แนะนำ

วิธีการ

สังเกตการเล่นเกมที่ง่าย ๆ เช่น ส่งบอล โยนบอล จากนั้นให้เด็กร่วมเล่นเกมโดยเริ่มจากกลุ่มเล็ก ๆ ถ้ายังเล่นไม่ได้ให้ผู้สอนกำกับเด็กให้เล่นตามกฎจนเด็กเล่นได้ ต่อมาปล่อยให้เด็กเล่นตามลำพัง ผู้ใหญ่ควบคุม

การวัดผล

สังเกตเด็กขณะเล่นเป็นกลุ่ม เลือกเกมที่เด็กคุ้นเคย ผู้ใหญ่พูดแนะนำกฎเกณฑ์และวิธีการเล่นแก่เด็ก

ประเมินผลผ่าน

เด็กเล่นส่งบอลให้เพื่อนให้เพื่อนเองได้โดยไม่ต้องกระตุ้นเตือน

6. ด้านการช่วยเหลือตนเอง

6.1 ใช้มือหยิบอาหารกินได้

อุปกรณ์- ขนมปังกรอบ คุกกี้

วิธีการ

นำขนมปังกรอบ หรือคุกกี้ ใส่จานวางด้านหน้าเด็ก ผู้สอนจับมือเด็กหยิบอาหารใส่ปากแล้วค่อย ๆ ปล่อยให้เด็กทำเอง

การวัดผล

สังเกตเด็กขณะหยิบขนมใส่ปาก

ประเมินผลผ่าน

ถ้าเด็กหยิบขนมขึ้นมาเข้าปากแลเคี้ยว

6.2 ตื่นน้ำจากถ้วยโดยมีผู้ใหญ่ช่วย

อุปกรณ์- ถ้วยฝึกตีมมีหู 2 ข้าง, น้ำ

วิธีการ

นำน้ำใส่แก้วให้เด็กตีม ผู้สอนช่วยประคองแก้วให้เด็ก

การวัดผล

สังเกตการตีมน้ำจากแก้วของเด็ก

ประเมินผลผ่าน

เด็กตีมน้ำจากถ้วยได้โดยเม้มริมฝีปากและทำหกเพียงเล็กน้อยโดยผู้ใหญ่

6.3 ตื่นน้ำจากถ้วย โดยไม่มีการช่วยเหลือแต่ส่วนใหญ่อยังหกออยู่และวางคืนที่เดิมได้

อุปกรณ์- ถ้วยฝึกตีมมีหู 2 ข้าง, น้ำหรือนม

วิธีการ

ประคองมือเด็กให้ยกถ้วยขึ้นตีมต่อมาก่อย ๆ ลดการช่วยเหลือลงจนเด็กสามารถถือ ถ้วยยกตีมและวางบนโต๊ะเอาได้

การวัดผล

วางถ้วยน้ำด้านหน้าเด็ก สังเกตขณะเด็กกินอาหารว่าง

ประเมินผลผ่าน

เด็กยกถ้วยขึ้นตีมและวางถ้วยบนโต๊ะเด็กอาจมีน้ำหกอยู่บ้าง

6.4 ตื่นน้ำจากถ้วยได้เอง และวางคืนที่เดิมโดยไม่หก

อุปกรณ์- ถ้วยฝึกตีมมีหู 2 ข้าง, น้ำหรือนม

วิธีการ

สอนต่อเนื่องจากขั้นที่แล้ว โดยสอนให้เด็กถือถ้วย น้ำ มี หู จับให้มั่นคงและให้ค่อย ๆ ตีม น้ำทีละน้อย เมื่อเด็กทำน้ำหกใส่เสื้อผ้า ผู้สอนชี้ให้เห็นเพื่อให้เด็กรู้ว่าไม่ต้องการให้เปียก และวางถ้วยคืนที่เดิม

การวัดผล

สังเกตการตีมน้ำของเด็ก

ประเมินผลผ่าน

เด็กยกถ้วยขึ้นตีมและวางคืนที่เดิมได้โดยไม่หก

6.5 ถือซ้อนและพยายาเอาอาหารเข้าปาก

อุปกรณ- ซ้อนอันเล็ก ขนม่ค้กซ้นเล็ก

วิธีการ

ตักอาหารใส่ซ้อนยื่นให้เด็ก ช่วยจับมือเด็กให้ถือซ้อนน้นเอาอาหารเข้าปาก

การวัดผล

ตักอาหารใส่ซ้อนให้เด็ก

ประเมินผลผ่าน

เด็กถือซ้อนและพยายาเอาซ้อนเข้าปาก

6.6 ใช้ซ้อนตักอาหารเข้าปากได้ แต่ยังมีอาหารหกอยู่มาก

อุปกรณ- ซ้อน และ ชาม ขนม่ที่ตักง่าย เช่น ขนม่ค้ก แยมโรล

วิธีการ

จับมือเด็กกำที่ซ้อนตักอาหารใส่ปาก ให้เด็กใช้ริมฝีปากเม้มอาหารเข้าปากค่อย ๆ ลดการช่วยเหลือลงจากเด็กทำได้

การวัดผล

สังเกตการใช้ซ้อนตักอาหาร

ประเมินผลผ่าน

เด็กใช้ซ้อนตักอาหารเข้าปากได้บ้างอาจยังทำหกมาก

แผนการกระตุ้นพัฒนาการระยะแรกเริ่มกรณีศึกษารายที่ 2

1. ด้านสติปัญญา

1.1 ใส่รูปทรงเรขาคณิตในกระดานรูปแบบ

อุปกรณ์ - กระดานรูปแบบทรงเรขาคณิต ที่มีรูปทรง 3 แบบ คือ รูปกลม สีเหลี่ยม และ สามเหลี่ยม

วิธีการ

1. เริ่มสอนจาก 2 ตัวเลือกก่อน โดยเอาเฉพาะวงกลมและสี่เหลี่ยม ออกจากช่องกระดานรูปแบบ แล้วให้เด็กเลือกใส่วงกลมในช่อง ถ้าทำไม่ได้ ผู้สอนชี้บอก และพูดว่า “ใส่วงกลมกับวงกลม”
2. หมุนกระดานเพื่อให้ช่องวงกลมอยู่ในตำแหน่งต่างกัน และสอนเช่นเดียวกับข้อ 1
3. เลือกเฉพาะวงกลมกับสามเหลี่ยม ออกจากกระดานรูปแบบ และสอนเช่นเดียวกับข้อ 1 และ 2
4. ให้เด็กใส่วงกลมในกระดานรูปแบบที่มี 3 ตัวเลือก
5. สอนเช่นเดียวกันในการสอนใส่สี่เหลี่ยมและสามเหลี่ยม

การวัดผล

เอารูปรวมทั้ง 3 ออกจากช่องกระดานรูปแบบยื่นรูปทรงให้เด็กทีละ 1 อัน และบอกให้ใส่ในช่องที่ถูกต้อง หมุนกระดานเพื่อสลับตำแหน่งช่องต่าง ๆ

ประเมินผลผ่าน

ถ้าเด็กสามารถวางรูปวงกลมในช่องที่ถูกต้องได้เอง 2 ใน 3 ครั้ง

1.2 ประกระดาษ

อุปกรณ์- กระดาษขนาด A4 สติกเกอร์สีตัดเป็นแผ่นเล็กขนาดประมาณ 1*1 นิ้ว

วิธีการ

1. ตัดกระดาษ A4 วางบนโต๊ะด้านหน้าเด็ก
2. นำสติกเกอร์สีที่แกะด้านหลังแล้วส่งให้เด็ก
3. จับมือเด็กปะสติกเกอร์ลงบนกระดาษ A4
4. ให้เด็กปะด้วยตนเอง

การวัดผล

นำสติกเกอร์ที่แกะด้านหลังส่งให้เด็ก บอกให้เด็กตัดสติกเกอร์ลงบนกระดาษ

ประเมินผลผ่าน

ถ้าเด็กสามารถตัดสติกเกอร์ลงบนกระดาษได้ 3 ใน 5 ครั้ง

1.3 วาดภาพภายในขอบเขตของกระดาษ

อุปกรณ์- กระดาษวาดเขียน กระดาษ A4 สีเทียน เทปกาวใส

วิธีการ

1. ตัดกระดาษวาดเขียน ลงบนโต๊ะด้านหน้าเด็ก
2. กระตุ้นให้เด็กมองที่กระดาษชี้ให้เด็กมองรอบ ๆ ขอบกระดาษ
3. สั่งสีเทียนให้เด็ก กระตุ้นให้เด็กวาดภาพ หรือขีดเขียนภายในขอบเขตของกระดาษ
4. เปลี่ยนจากกระดาษวาดเขียนเป็นขนาด A4

การวัดผล

บอกให้เด็กวาดภาพบนกระดาษ A4

ประเมินผลผ่าน

เด็กวาดภาพหรือขีดเขียนภายในขอบเขตของกระดาษ

1.4 จำตนเองในกระจกได้

อุปกรณ์- กระจกเงา ,หมวกเด็ก

วิธีการ

1. พาเด็กไปที่หน้ากระจกเงาชี้เด็กในกระจกแล้วถามเด็กว่า “ใคร” บอกชื่อเด็กแล้วชี้ไปที่ตัวเด็ก จับมือให้เด็กชี้ไปที่ตนเอง
2. ผู้สอน ดึงดูดความสนใจของเด็กโดยพูดคุยชักชวนเด็กผ่านทางกระจก
3. จับแขนเด็กให้ทำท่าทางต่าง ๆ เช่น พรบมือ ชื่อวัยวะต่าง ๆ ของเด็กพร้อมทั้งเรียกชื่ออวัยวะนั้นให้เด็กฟังและให้เด็กดูตัวเองในกระจก
4. ให้เด็กสวมหมวกแล้วชี้ชวนให้เด็กดู

การวัดผล

เด็กมองตนเองผ่านกระจกเงา ใส่หมวกให้กับเด็กบอกให้เด็กถอดหมวกออก

ประเมินผลผ่าน

เด็กสามารถถอดหมวกออกได้ โดยมองผ่านตนเองในกระจก 3 ใน 5 ครั้ง

1.5 ใส่ถ้วยซ้อนกันได้ 4 ใบ

อุปกรณ์- ถ้วยขนาดต่าง ๆ กัน 4 ใบ เรียงขนาด

วิธีการ

1. ทำถ้วยที่ซ้อนกัน 4 ใบ ให้เด็กดู
2. บอกให้เด็กหยิบถ้วยออกมาทีละใบ
3. ให้เด็กซ้อนถ้วยกลับไปเหมือนเดิม โดยเริ่มจากครั้งละ 2 ใบ ให้เด็กนำถ้วยใบที่เล็กกว่าใส่ลงในถ้วยใบที่ใหญ่กว่า
4. เพิ่มถ้วยให้เด็กทีละใบจนครบ 4 ใบ

การวัดผล

วางถ้วยที่หงายแล้วทั้ง 4 ใบตรงหน้าเด็ก แสดงวิธีการใส่ให้เด็กดู แล้วแยกถ้วยออกให้เด็กทำตามโดยวางถ้วยคละกัน

ประเมินผลผ่าน

ถ้าเด็กสามารถใส่ถ้วยซ้อนกัน 4 ใบได้เอง 2 ใบ 3 ครั้ง

1.6 แยกประเภทของวัตถุ

อุปกรณ์- สีเทียน 5 แท่ง, ก้อนลูกบาศก์ 5 ก้อน หนังสือ 5 เล่ม, กล่องรองเท้า 3 ใบ

วิธีการ

1. นำกล่องรองเท้า 3 ใบ วางบนโต๊ะตรงหน้าเด็ก
2. หยิบสีเทียน 1 แท่ง ก้อนลูกบาศก์ 1 ก้อน และหนังสือ 1 เล่ม ใส่ลงไปในกล่อง กล่องละ 1 อย่าง
3. ส่งสีเทียนให้เด็ก ถามเด็กว่า "ใส่กล่องไหน" ให้เด็กใส่ในกล่องที่มีสีเทียนถ้าเด็กทไม่ถูกต้องให้ผู้สอนจับมือเด็กหยิบสีเทียนใส่ลงในกล่องที่มีสีเทียนทำเช่นเดียวกัน ก้อนลูกบาศก์ และหนังสือ
4. นำของทุกอย่างมารวมกัน แล้วให้เด็กแยกประเภทวัตถุแต่ละชนิดใส่กล่อง

การวัดผล

นำของมารวมกัน ให้เด็กแยกเก็บของใส่กล่องให้ถูกต้อง

ประเมินผลผ่าน

เด็กสามารถแยกประเภทวัตถุถูกต้อง 3 ใน 5 ครั้ง

1.7 จับคู่วัตถุกับภาพ

อุปกรณ์ - สีเทียน 1 แท่ง ภาพสีเทียน 1 ภาพ ก้อนลูกบาศก์ 1 ก้อน ภาพก้อนลูกบาศก์ 1 ภาพ
วิธีการ

1. เตรียมวัตถุกับภาพเป็นชุด ๆ ให้เด็กดูภาพพร้อมกับวัตถุทีละชนิด
2. วางภาพสีเทียน และก้อนลูกบาศก์อย่างละ 1 ภาพ วางบนโต๊ะด้านหน้าเด็ก
3. ผู้สอนหยิบสีเทียนขึ้นมาให้เด็กดู แล้วถามเด็กว่า "รูปไหนสีเทียนเหมือนกัน"
4. ให้เด็กชี้ภาพสีเทียน ถ้าเด็กยังทำไม่ได้ ให้ ผู้สอนเน้นย้ำชื่อภาพและวัตถุ และจับมือเด็กชี้ที่ภาพ
5. ให้นำสีเทียน ไปวางไว้บนภาพสีเทียน และก้อนลูกบาศก์ให้ถูกต้อง

การวัดผล

บอกให้เด็กนำสีเทียน และก้อนลูกบาศก์วางบนภาพที่เหมือนกัน

ประเมินผลผ่าน

เด็กสามารถนำสีเทียน และก้อนลูกบาศก์วางบนภาพที่เหมือนกันได้ 2 ใน 3 ครั้ง

1.8 จำและชี้ภาพสัตว์ได้ 4 ภาพ

อุปกรณ์- ภาพสุนัข แมว ไก่ วัว เป็ด หมู อย่างละ 2 ภาพ

วิธีการ

1. นำภาพสัตว์มาให้เด็กดูทีละภาพ
2. นำภาพแมว และสุนัข วางบนโต๊ะด้านหน้าเด็ก
3. แสดงภาพสุนัขให้เด็กดู ถามเด็กว่า "เหมือนรูปไหน" ให้เด็กชี้ภาพที่เหมือนกัน ถ้าเด็กทำไม่ได้ ให้จับมือเด็กชี้ไปที่ภาพสุนัขทั้ง 2 ภาพบอกว่า "หมาเหมือนกัน"
4. ทำสลับเช่นเดียวกับสัตว์ชนิดอื่น ๆ

การวัดผล

นำภาพสัตว์ทีละ 3 คู่มาวาง เรียงบนโต๊ะด้านหน้าเด็ก ให้เด็กเลือกจับคู่ภาพที่เหมือนกัน

ประเมินผลผ่าน

เด็กสามารถจับคู่ภาพที่เหมือนกันได้อย่างน้อย 2 คู่ 3 ใน 5 ครั้ง

1.9 จับคู่สัตว์กับเสียงร้องของสัตว์

อุปกรณ์- ภาพสุนัข แมว ได้ วัว เป็ด หมู อย่างละ 1 ภาพ

วิธีการ

1. เสนอภาพให้เด็กดู หยิบภาพสุนัขขึ้นมา บอกเด็กว่า “หมาเห่าโฮ่ง ๆ
2. นำภาพ แมว และไก่ มาใส่รวมกับภาพสุนัข ถามเด็กว่า ตัวไหน เห่าโฮ่ง โฮ่ง ให้เด็กชี้ภาพสุนัข ถ้าเด็กยังชี้ไม่ถูก ผู้สอนช่วยชี้เมื่อเด็กชี้ที่รูปสุนัขแล้วบอกว่า “หมาเห่า โฮ่ง ๆ
3. ทำเช่นเดียวกันกับสัตว์ชนิดอื่น ๆ

การวัดผล

นำภาพสัตว์ 6 ภาพ มาวางเรียงกันบนโต๊ะร้องเสียงสัตว์แล้วให้เด็กชี้ภาพให้ถูกต้อง

ประเมินผลผ่าน

เด็กชี้ภาพสัตว์ที่ผู้สอนเลียนแบบเสียงได้ 4 ชนิด 3 ใน 5 ครั้ง

2. ด้านภาษา

2.1 ตอบสนองต่อคำสั่งโดยหยุดการกระทำ

วิธีการ

สอนในสถานการณ์ที่เกิดขึ้นจริง เช่น เด็กกำลังทำสิ่งที่เป็นอันตราย หรือ ขว้างปาของ หรือเมื่อต้องการให้อยู่ในระเบียบ

เริ่มโดยดึงตัวเองออกจากการกระทำที่ไม่ต้องการพร้อมกับส่งด้วย น้ำเสียงหนักแน่น เช่น “อย่าปาของ” หรือ “วางใส่ถ้วย” แรกๆ อาจต้องช่วยจับมือเด็กลงน้ำหนักที่มือเล็กน้อยให้รู้ว่าอย่าโยน

การวัดผล

ขณะที่เด็กเล่นของเล่น ออกคำสั่งกับเด็ก

ประเมินผลผ่าน

เด็กหยุดการกระทำนั้น

2.2 รู้จักสมาชิกในบ้านเอ่ยชื่อ

วิธีการ

1. ขณะมีเหตุการณ์หรือทำกิจกรรมกับคนในบ้าน ให้บอกชื่อบุคคลนั้น ๆ เช่น พี่มาแล้ว พ่ออุ้ม หน้อย
2. ขณะเล่นกับเด็กให้ระบุชื่อผู้เล่นกับเด็ก เช่น "โยนบอลให้พี่" เอาของเล่น
3. ขณะที่เด็กอยู่กับสมาชิกในครอบครัว 2 คน หรือมากกว่า ถามเด็ก ให้น้องว่า "...อยู่ไหน" เช่น "พี่อยู่ไหน" ถ้าเด็กไม่ชี้ให้พูดแนะนำว่า "พี่อยู่นี่"

การวัดผล

ถามถึงบุคคลที่เด็กคุ้นเคยที่สุด เช่น "แม่อยู่ไหน"

ประเมินผลผ่าน

เด็กหันมามองคนที่เอ่ยชื่อถึงได้ 3 คน

3. ด้านกล้ามเนื้อใหญ่

3.1 เดินได้เองโดยยังยกแขนสูง

วิธีการ

สังเกตเวลาเด็กเดิน จัดให้เด็กยืนหันหลังให้ผู้สอน จึงบอกให้เด็กเดินไปหาแม่ที่นั่งห่างออกไป 1-2 ก้าว เมื่อเด็กไปถึง แม่ชมเชยว่าเด็กเก่งและกอดเด็กเป็นรางวัลบอกให้เด็กเดินกลับมาหาผู้สอนทำกันหลาย ๆ ครั้งจนเด็กมั่นใจและทรงตัวได้ดี พอที่จะเดินเอง 2-3 ก้าว โดยไม่ล้ม

การวัดผล

ให้เด็กยืนอยู่กลางห้อง แล้วบอกให้เด็กเดิน

ประเมินผลผ่าน

ถ้าเดินได้ 4-5 ก้าว โดยยกแขนเพื่อช่วยทรงตัว

3.2 เดินเองได้คล่อง ปล่อยแขนอิสระแกว่งแขนตามสบาย

วิธีการ

เมื่อเด็กผ่านการฝึกการเดินหลาย ๆ ครั้ง แล้วเด็กจะสามารถทรงตัวและเดินเองได้ดีขึ้น ผู้สอนชักชวนให้เด็กเดินไปยังที่ต่าง ๆ บ่อย ๆ เช่น เดินไปห้องน้ำ เดินรอบ ๆ บ้าน เป็นต้น

การวัดผล

สังเกตเวลาที่เด็กเดิน

ประเมินผลผ่าน

เด็กเดินไปตามลำพังแขนห้อยลงและแกว่งแขนตามสบาย

3.3 เดินไปชนลูกบอลและพยายามจะเตะลูกบอล

อุปกรณ์– ลูกบอลยางเบา ๆ

วิธีการ

จัดให้เด็กยืนวางลูกบอลตรงเท้าเด็กผู้สอนบอกให้เตะลูกบอลไปพร้อมกับช่วยจับมือเด็กข้างหนึ่งไว้ เพื่อเด็กจะได้ทรงตัวอยู่ในขณะที่ยกขาใช้เท้าข้างหนึ่งเตะลูกบอลไปฝึกหลาย ๆ ครั้งจนเด็กเตะเองได้โดยผู้สอนไม่ต้องช่วยจับ และให้วางลูกบอลห่างออกไป 2-3 ก้าว

การวัดผล

วางลูกบอลบนพื้นห่างจากตัวเด็ก 2-3 ก้าว แล้วบอกให้เด็กเตะ หรือทำตัวอย่างให้เด็กดู
ประเมินผลผ่าน

เด็กพยายามเตะลูกบอลโดยไม่เสียการทรงตัว ถ้าเด็กไปชนลูกบอลถือว่าเตะบอลได้เอง

3.4 โยนลูกบอล

อุปกรณ์– ลูกบอลยางเบา ๆ ขนาดเล็ก

วิธีการ

จัดให้เด็กนั่งกับพื้น ผู้สอนนั่งคุกเข่าอยู่ด้านหลัง ผู้ปกครองนั่งข้างหน้า โยนลูกบอลมาให้เด็กหลาย ๆ ครั้ง เพื่อที่เด็กจะได้รู้ว่าจะโยนลูกบอลอย่างไร ผู้สอนส่งบอลให้เด็กถือบอกเด็กให้โยนบอลให้ผู้ปกครอง ถ้าเด็กทำได้ให้ชมเชย แต่ถ้าเด็กทำไม่ได้ผู้สอนจับหลังมือ (ซึ่งถือลูกบอล) ยกแขนเหยียดไปด้านหลัง แล้วเหวี่ยงแขนไปข้างหน้า พร้อมกับบอกเด็กให้ โยนลูกบอลออกไป ทำหลาย ๆ ครั้ง จนเด็กรู้จักที่จะเหยียดแขนไปข้างหลังก่อนที่จะเหวี่ยงแขนโยนลูกบอลออกไป

การวัดผล

ส่งบอลให้เด็กถือ ผู้สอนช่วยจับแขนเด็กโยนลูกบอลไปยังผู้ใหญ่ อีกคน 2-3 ครั้ง

ประเมินผลผ่าน

เด็กปล่อยลูกบอลให้กลิ้งไปข้างหน้า โดยเหวี่ยงแขนจากข้างหลังมาข้างหน้าได้

3.5 เดินขึ้นบันไดโดยมือหนึ่งจับราวบันได

วิธีการ

จัดให้เด็กยืนที่พื้นหน้าบันได ผู้สอนยืนข้างหลังเด็ก มือข้างซ้ายจับมือซ้ายเด็ก มือขวาจับมือเด็กเลื่อนไปจับราวบันไดขั้นที่ 1 ไว้บอกให้เด็กยกขาซ้ายก้าวขึ้นบันได ขั้นที่ 1 โดยโน้มตัวไปข้างหน้าก่อนจึงก้าวขาแล้วบอกให้ยกขาขวาก้าวตามขึ้นมาขึ้นบนบันไดขั้นที่ 1

จับมือขวาเลื่อนไปจับราวบันได ขั้นที่ 2 ไว้ บอกให้เด็กยกขาซ้ายก้าวขึ้นขั้นที่ 2 โดยโน้มตัวไปข้างหน้าก่อนก้าวขาแล้วบอกให้ยกขาขวาก้าวตามขึ้นมาขึ้นบันไดขั้นที่ 2

การวัดผล

ผู้สอนจูงมือข้างหนึ่ง บอกเด็กขึ้นบันไดโดยมืออีกข้างของเด็กจับราวบันได

ประเมินผลผ่าน

เด็กขึ้นบันไดได้ 6 ขั้น โดยจูงมือเด็กไว้ข้างหนึ่งและอีกข้างหนึ่งจับราวบันได และเด็กก้าวพักเท้าทั้งสองข้างในแต่ละขั้น

4. กล้ามเนื้อมัดเล็ก

4.1 เอื้อมมือหยิบและถือวัตถุไว้ขณะอยู่ในท่านั่ง

อุปกรณ์- รถของเล่น , ก้อนลูกบาศก์

วิธีการ

เด็กอยู่ในท่านั่งนำรถวางบนโต๊ะ ผู้สอนเข็นรถไปมา ที่จุดกึ่งกลางลำตัวหรือด้านข้าง กระตุ้นเด็กให้มองรถ และเอื้อมมือออกมาจับ ถ้าเด็กไม่เอื้อมมือออกมาให้ใช้ของเล่นตะเบา ๆ ที่หลังมือ ทำเช่นเดียวกันกับก้อนลูกบาศก์

การวัดผล

พยางค์เด็กในท่านั่ง ถือของเล่นไว้ห่างจากกึ่งกลางลำตัวเล็กน้อย

ประเมินผลผ่าน

เด็กเอื้อมมือหยิบและถือวัตถุไว้ได้ 1 ใน 3 ครั้ง

4.2 เปลี่ยนมือถือวัตถุ

อุปกรณ์- กรังกริ่ง ที่มีด้ามถือ, ก้อนลูกบาศก์

วิธีการ

ยื่นของเล่น ให้เด็กถือไว้ ช่วยประคองมืออีกข้างให้จับของเล่นและกำมือเด็กไว้ขณะเดียวกันจูงถือเด็กข้างเดิมเพื่อให้ปล่อยของเล่น

การวัดผล

วางกรังกริ่งในมือเด็กแล้วคอยสังเกต

ประเมินผลผ่าน

ถ้าเด็กเอาของเล่นเปลี่ยนไปถือมืออีกข้างหนึ่ง

4.3 ใช้นิ้วมือหยิบวัตถุชิ้นเล็ก

อุปกรณ์- ลูกเกด, ลูกบิดขนาดกลาง

วิธีการ

- นำลูกบิดขนาดกลาง หรือ ก้อนลูกบาศก์ งานบนโต๊ะตรงหน้าเด็ก ผู้สอนกระตุ้นให้เด็กสนใจ โดยใช้วัตถุเคาะกับพื้น – ให้เกิดเสียง ให้เกิดเสียง ถ้าเด็กไม่หยิบจับมือให้หยิบ
- นำลูกเกดใส่จาน วางตรงหน้าเด็ก ชักชวนและช่วยจับมือเด็กหยิบขนมถ้าเด็กไม่หยิบเอง

การวัดผล

จับเด็กนั่งบนเก้าอี้ มือ 2 ข้างเป็นอิสระวางของบนโต๊ะที่เด็กจะหยิบได้สะดวก

ประเมินผลผ่าน

เด็กเอื้อมมือหยิบลูกเกด หรือลูกบิดได้

4.4 ดึงแท่งไม้ออกจากกระดานหมุด

อุปกรณ์- แท่งไม้ทรงกลม เส้นผ่านศูนย์กลาง 2-3 ซม. ซึ่งอยู่ในกระดานหมุดที่ทำด้วยไม้

วิธีการ

นำแท่งไม้ที่ใส่ในกระดานหมุด วางตรงหน้าเด็กผู้สอนแสดงการดึงแท่งไม้ออกจากกระดาน ให้เด็กดู และให้เด็กดึงออกมาใส่ตะกร้าบ้าง ถ้าเด็กไม่ทำช่วยจับมือให้เด็กทำ

การวัดผล

วางกระดานหมุดตรงหน้าแสดงวิธีการดึงแท่งไม้ออกจากกระดานให้เด็กและให้เด็กทำ

ตาม

ประเมินผลผ่าน

ถ้าเด็กดึงแท่งไม้ออกจากกระดานหมุดได้ 1 ใน 3 ครั้ง

4.5 ใช้นิ้วหัวแม่มือและนิ้วอื่น ๆ หยิบชิ้นวัตถุจากพื้น

อุปกรณ์- ภาชนะขนาดใหญ่มาก

วิธีการ

นำหมุดใส่ลงในกระดาษวาดรูปตรงหน้าเด็กผู้สอนแสดงวิธีการดึงหมุดออกจากภาชนะ โดยการใช้หัวแม่มือและนิ้วอื่น ๆ ช่วย ให้เด็กดึงออกมาบ้างถ้าเด็กทำไม่ได้ช่วยจับเด็กนั่งให้ทำการวัดผล

วางภาชนะหมุดไว้บนโต๊ะด้านหน้าเด็กขณะที่เด็กเอื้อมมือไปหยิบได้ บอกให้เด็กหยิบวัตถุ หรือแสดงให้เด็กดูก่อน

ประเมินผลผ่าน

ถ้าเด็กหยิบวัตถุขึ้นจากภาชนะหมุดได้โดยใช้นิ้วหัวแม่มือและนิ้วอื่น ๆ (ไม่ใช่หยิบขึ้นด้วยฝ่ามือ)

4.6 ปลดปล่อยวัตถุ

อุปกรณ์- ภาชนะขนาดใหญ่มาก , ตะกร้า

วิธีการ

ขณะสอนให้เด็กหยิบหมุดออกจากภาชนะแล้วให้เด็กปล่อยหมุดใส่ตะกร้าผู้สอนช่วยประคองมือของเด็กไว้ และกดข้อมือเด็กเล็กน้อย เพื่อให้เด็กก้าวนี้ ออกพร้อมกับพูดว่า "ปล่อยลง" การวัดผล

ส่งวัตถุให้เด็กถือ พยายามข้อมือเด็กไว้ บอกให้เด็กปล่อยของเล่นลงพร้อมกับแสดงให้ดูขณะพูดว่า "ปล่อยลง"

ประเมินผลผ่าน

ถ้าเด็กปล่อยหมุดใส่ตะกร้าได้ 3 ใน 5 ครั้ง

4.7 ดึงห่วงไม้ออกจากแท่งไม้ที่ละห่วง

อุปกรณ์- แท่งไม้สูงประมาณ 10 ซม. ปักไว้บนฐานไม้รูปวงกลม ห่วงไม้เรียงขนาด 5 ห่วง

วิธีการ

เอียงแท่งไม้ จับมือเด็กให้ดึงห่วงไม้ ออก ทีละ 1 ห่วง พูดว่า "ดึง" ค่อย ๆ ลดความช่วยเหลือเด็กลง

การวัดผล

วางฐานที่มีแท่งไม้พร้อมกันห้วงไม้ไว้ตรงหน้าเด็กดึงห้วงไม้ออกจากแท่งไม้ให้เด็กดู และให้เด็กทำตาม

ประเมินผลผ่าน

เด็กดึงห้วงไม้ออกจากแท่งไม้ได้ 4 ใน 5 ห่วงโดยเอาออกครั้งละ 1 อัน

4.8 จับนิ้วมือหยิบวัตถุชิ้นเล็ก ๆ

อุปกรณ์- ลูกเกต,จาน

วิธีการ

วางจานที่ใส่ลูกเกตไว้ด้านหน้าเด็ก ให้เด็กหยิบลูกเกตใส่ปาก โดยผู้สอนช่วยจับรวบนิ้ว กลาง นิ้วก้อย เข้าหาฝ่ามือ เพื่อให้เด็กใช้นิ้วหัวแม่มือและนิ้วชี้ หยิบวัตถุ

การวัดผล

วางจานลูกเกตไว้ตรงหน้าเด็กถึงความสนใจเด็กที่ลูกเกตใช้นิ้วหัวแม่มือและนิ้วชี้ หยิบวัตถุ

ประเมินผลผ่าน

ถ้าเด็กจับนิ้วหยิบลูกเกตมาตัวเอง 2 ใน 3 ครั้ง

4.9 ใส่ห่วงขนาดใหญ่ ลงบนแท่งไม้

อุปกรณ์- แท่งไม้สูง 10 ซม. วางอยู่บนแท่นวงกลม มีห้วงไม้เรียงขนาด 5 ห่วง

วิธีการ

1. ขณะที่เด็กถือ ห่วงไม้ไว้ผู้สอนช่วยจับมือเด็กให้อยู่เหนือแท่งไม้ พูดว่า "ใส่"
2. ช่วย让孩子เอื้อมไปที่แท่งไม้ในแนวที่จะใส่ห้วงไม้ ได้พอดี
- 3 ผู้สอนใช้นิ้วชี้ตั้งขึ้นเพื่อเป็นแกนแทนแท่งไม้และกระตุ้นให้เด็กห้วงไม้ลงในนิ้วผู้สอน

การวัดผล

บอกเด็กหยิบห้วงวงกลมมาที่แท่งไม้และใส่ลงที่แกนแทนไม้

ประเมินผลผ่าน

เด็กหยิบห้วงวงกลมมาที่แท่งไม้และใส่ลงได้ 3 ใน 5 ครั้ง

4.10 พยายามเลียนแบบการขีดเขียน

อุปกรณ์- สีเทียนแท่งใหญ่,กระดาษวาดเขียน

วิธีการ

ผู้สอนขีดเขียนให้เด็กดูก่อนบนกระดาษแล้วจับมือเด็กให้ขีดเขียนสีเทียนบนกระดาษ

การวัดผล

แสดงการวาดด้วยสีเทียนแท่งใหญ่ให้เด็กดูแล้วยื่นสีเทียนให้เด็ก

ประเมินผลผ่าน

เด็กใช้สีเทียนจิ้มที่กระดาษและลากมือไปมาได้ประมาณ 2-3 ครั้ง โดยไม่จำเป็นว่าสีต้องติดกระดาษ

4.11 ถือกีสีเทียนในท่าที่พร้อมจะวาด

อุปกรณ์- สีเทียนแท่งใหญ่ กระดาษวาดเขียน

วิธีการ

ให้เด็กจับสีเทียนในท่าทางใดก็ได้

การวัดผล

แสดงวิธีการใช้สีเทียนในการวาดภาพบนกระดาษ ส่งสีเทียนให้เด็ก

ประเมินผลผ่าน

เด็กสามารถถือกีสีเทียนในท่าที่พร้อมจะวาดภาพได้ คือจ่อปลายด้านหนึ่งที่กระดาษ อีกด้านหนึ่งตั้งขึ้น

4.12 ขีดเขียนด้วยสีเทียน

อุปกรณ์- สีเทียนแท่งใหญ่ กระดาษวาดเขียน

วิธีการ

1. ผู้สอนขีดเขียนเป็นเส้นหนา ๆ กระตุ้นให้เด็กมองและให้เด็กทำเองให้ความช่วยเหลือโดยแตะที่ข้อมือหรือแขนเด็ก
2. ลดการช่วยเหลือโดยสัมผัสตัวเด็กให้น้อยลง
3. งดการแสดงวิธีทำให้เด็กดูให้เด็กขีดเขียนเอง

การวัดผล

ส่งสีเทียนให้เด็กวางกระดาษไว้บนโต๊ะและสังเกตเด็กโดยไม่แสดงให้ดู

ประเมินผลผ่าน

เด็กสามารถขีดเขียนได้เอง

4.13 ต่อก้อนไม้ สีเหลี่ยมลูกบาศก์ 2,4,6 ก้อน.

อุปกรณ์- ก้อนไม้สีเหลี่ยมลูกบาศก์ ขนาด 1*1 นิ้ว

วิธีการ

1. ผู้สอนแสดงวิธีการต่อก้อนไม้ที่ 1 และ 2 ให้เด็กดู จากนั้นวางก้อนไม้ที่ 3 ตรงหน้าเด็กส่งก้อนไม้ที่ 4 ให้เด็กบอกให้เด็กต่อก้อนไม้โดยเลียนแบบตัวอย่างที่ผู้สอนต่อให้ดู สอนเด็กให้วางก้อนไม้เบา ๆ ช่วยจับที่ข้อมือของเด็กและบอกเด็กว่า “ค่อย ๆ วาง”
2. ใช้อุปกรณ์อื่น ๆ แทนก้อนไม้ เช่น กล้องสปู กล้องขนมในครั้งแรกเพราะมีขนาดใหญ่ และต่อได้ง่ายกว่าก้อนไม้

การวัดผล

แสดงวิธีการต่อก้อนไม้ให้เด็กดูแล้วรื้อแบบออก รื้อก้อนไม้ให้เด็ก 1 ก้อนและบอกให้เด็กทำตาม

ประเมินผลผ่าน

เด็กวางก้อนไม้ลงบนอีกก้อนหนึ่งได้โดยไม่ต้องช่วย 2 ใน 3 ครั้ง

5. ด้านสังคม

5.1 เล่นโต้ตอบกับเพื่อนโดยใช้กริยาท่าทาง

วิธีการ

1. จัดให้เด็กนั่งเล่นกับเพื่อนในวัยเดียวกัน ให้ของเล่นเพียงพอกที่เด็กจะส่งต่อให้กันและกันได้ สอนเด็กให้ทำท่าทางเมื่อต้องการของ เช่น เหมือนขอของ, ยื่นของให้ชมเชยเมื่อเด็กทำได้
2. เล่นเกมส่งบอล ที่เด็กต้องรวมกลุ่มกันเล่น และส่งลูกบอลให้เพื่อน

การวัดผล

สังเกตการเล่นของเด็กร่วมกับเด็กอื่นวัยเดียวกัน

ประเมินผลผ่าน

ถ้าเด็กมีปฏิกริยาโต้ตอบเด็กอื่น เช่น ยื่นของเล่น รับของเล่น ชี้ หรือโบกมือ

5.2 สามารถยื่นของเล่นให้ผู้ใหญ่

วิธีการ

ขณะเด็กเล่นของเล่นอยู่ ผู้สอนนำของเล่นอีกชิ้นไปร่วมเล่นด้วยโดยเลียนแบบเด็กบ้าง ทำสิ่งใหม่ ๆ ให้ดูบ้าง เมื่อเด็กสนใจหันมามอง ผู้สอนยื่นของเล่นให้ พร้อมกับพูดว่า “ให้หนู” แล้วผู้สอนแถมมือขอพร้อมกับพูดว่า “แลกกัน” ในระยะแรกอาจต้องช่วยจับมือเมื่อเด็กไม่ยอมปล่อยให้

การวัดผล

สังเกตจากการเล่นกับผู้สอน

ประเมินผลผ่าน

เด็กยื่นของเล่นให้ผู้สอนเมื่อพูดว่า “แลกกัน”

5.3 ทำตามกฎในการเล่นเป็นกลุ่มโดยมีผู้ใหญ่แนะนำ

วิธีการ

สังเกตการเล่นเกมที่ง่าย ๆ เช่น ส่งบอล โยนบอล จากนั้นให้เด็กเล่นเกมโดยเริ่มจากกลุ่มเล็ก ๆ ถ้ายังเล่นไม่ได้ให้ผู้สอนกำกับเด็กให้เล่นตามกฎจนเด็กเล่นได้ ต่อมาปล่อยให้เด็กเล่นตามลำพัง ผู้ใหญ่ควบคุม

การวัดผล

สังเกตเด็กขณะเล่นเป็นกลุ่ม เลือกเกมที่เด็กคุ้นเคย ผู้ใหญ่พูดแนะนำกฎเกณฑ์และวิธีการเล่นแก่เด็ก

ประเมินผลผ่าน

เด็กเล่นส่งบอลให้เพื่อนให้เพื่อนเองได้โดยไม่ต้องกระตุ้นเตือน

6. ด้านช่วยเหลือตนเอง

6.1 ถอดถุงเท้า

อุปกรณ์- ถุงเท้าของเด็ก

วิธีการ

ผู้สอนถอดถุงเท้าให้เด็กดูเป็นตัวอย่างบอกให้เด็กทำตาม ถ้าทำไม่ได้ให้จับมือเด็กทำฝึกจนเด็กทำได้ทำตัวเอง (เลือกจากถุงเท้าที่หลวม ๆ ก่อนเพื่อจะได้ถอดง่าย)

การวัดผล

สังเกตถอดถุงเท้า

ประเมินผลผ่าน

เด็กดึงถุงเท้าออกได้

6.2 ถอดหมวก

อุปกรณ์- หมวกของเด็ก

วิธีการ

ผู้สอนถอดหมวกให้เด็กดูเป็นตัวอย่าง บอกให้เด็กทำตาม ถ้าเด็กทำไม่ได้ให้จับถือเด็กทำฝึกจนเด็กทำได้เอง

การวัดผล

สังเกตการถอดถอดหมวก

ประเมินผลผ่าน

เด็กถอดหมวกออกได้

6.3 ใส่หมวกได้เอง

อุปกรณ์- หมวกเด็ก

วิธีการ

ผู้สอนพาเด็กไปหน้ากระจก ผู้สอนใส่หมวกให้เด็กดูเป็นตัวอย่าง บอกให้เด็กทำตามถ้าทำไม่ได้ ให้จับมือเด็กใส่หมวกฝึกจนเด็กสามารถทำได้เอง

การวัดผล

สังเกตใส่หมวก

ประเมินผลผ่าน

ถ้าเด็กใส่หมวกได้เอง

6.4 ใช้ช้อนตักอาหารเข้าปากได้

อุปกรณ์- ช้อน และ ชาม ขนมที่ตักง่าย เช่น ขนมเค้ก แยมโรล

วิธีการ

จับมือเด็กกำที่ช้อนตักอาหารใส่ปาก ให้เด็กใช้ริมฝีปากเม้มอาหารเข้าปากค่อย ๆ ลดการช่วยเหลือลงจากเด็กทำได้

การวัดผล

สังเกตการใช้ช้อนตักอาหาร

ประเมินผลผ่าน

เด็กใช้ช้อนตักอาหารเข้าปากได้บ้างอาจยังทำหกมาก

6.5 ตีมน้ำจากถ้วยได้เอง และวางคืนที่เดิมโดยไม่หก

อุปกรณ์- ถ้วยฝึกตีมมีหู 2 ข้าง, น้ำหรือนม

วิธีการ

สอนต่อเนื่องจากขั้นที่แล้ว โดยสอนให้เด็กถือถ้วย น้ำ มี หู จับให้มั่นคงและให้ค่อย ๆ ตีมน้ำทีละน้อย เมื่อเด็กทำน้ำหกใส่เสื้อผ้า ผู้สอนเช็ดให้แห้งเพื่อให้เด็กรู้ว่าไม่ต้องการให้เปียก และวางถ้วยคืนที่เดิม

การวัดผล

สังเกตการตีมน้ำของเด็ก

ประเมินผลผ่าน

เด็กยกถ้วยขึ้นดื่มและวางคืนที่เดิมได้โดยไม่หก

แผนการกระตุ้นพัฒนาการระยะแรกเริ่มกรณีศึกษารายที่ 3

1. ด้านสติปัญญา

1.1 ใส่รูปทรงเรขาคณิตในกระดานรูปแบบ

อุปกรณ์ - กระดานรูปแบบทรงเรขาคณิต ที่มีรูปทรง 3 แบบ คือ รูปกลม สีเหลี่ยม และ สามเหลี่ยม

วิธีการ

1. เริ่มสอนจาก 2 ตัวเลือกก่อน โดยเอาเฉพาะวงกลมและสี่เหลี่ยม ออกจากช่องกระดานรูปแบบ แล้วให้เด็กเลือกใส่วงกลมในช่อง ถ้าทำไม่ได้ ผู้สอนชี้บอก และพูดว่า "ใส่วงกลมกับวงกลม"
2. หมุนกระดานเพื่อให้ช่องวงกลมอยู่ในตำแหน่งต่างกัน และสอนเช่นเดียวกับข้อ 1
3. เลือกเฉพาะวงกลมกับสามเหลี่ยม ออกจากกระดานรูปแบบ และสอนเช่นเดียวกับข้อ 1 และ 2
4. ให้เด็กใส่วงกลมในกระดานรูปแบบที่มี 3 ตัวเลือก
5. สอนเช่นเดียวกันในการสอนใส่สี่เหลี่ยมและสามเหลี่ยม

การวัดผล

เอารูปรวมทั้ง 3 ออกจากช่องกระดานรูปแบบยื่นรูปทรงให้เด็กทีละ 1 อัน และบอกให้ใส่ในช่องที่ถูกต้อง หมุนกระดานเพื่อสลับตำแหน่งช่องต่าง ๆ

ประเมินผลผ่าน

ถ้าเด็กสามารถวางรูปวงกลมในช่องที่ถูกต้องได้เอง 2 ใน 3 ครั้ง

1.2 ปะกระดาษ

อุปกรณ์- กระดาษขนาด A4 สติกเกอร์สีตัดเป็นแผ่นเล็กขนาดประมาณ 1*1 นิ้ว

วิธีการ

1. ตัดกระดาษ A4 วางบนโต๊ะด้านหน้าเด็ก
2. นำสติกเกอร์ที่แกะด้านหลังแล้วส่งให้เด็ก
3. จับมือเด็กปะสติกเกอร์ลงบนกระดาษ A4
4. ให้เด็กปะด้วยตนเอง

การวัดผล

นำสติกเกอร์ที่แกะด้านหลังส่งให้เด็ก บอกให้เด็กตัดสติกเกอร์ลงบนกระดาษ

ประเมินผลผ่าน

ถ้าเด็กสามารถตัดสติกเกอร์ลงบนกระดาษได้ 3 ใน 5 ครั้ง

1.3 วาดภาพภายในขอบเขตของกระดาษ

อุปกรณ์- กระดาษวาดเขียน กระดาษ A4 สีเขียน เทปกาวใส

วิธีการ

1. ตัดกระดาษวาดเขียน ลงบนโต๊ะด้านหน้าเด็ก
2. กระตุ้นให้เด็กมองที่กระดาษชี้ให้เด็กมองรอบ ๆ ขอบกระดาษ
3. สั่งสีเขียนให้เด็ก กระตุ้นให้เด็กวาดภาพ หรือขีดเขียนภายในขอบเขตของกระดาษ
4. เปลี่ยนจากกระดาษวาดเขียนเป็นขนาด A4

การวัดผล

บอกให้เด็กวาดภาพบนกระดาษ A4

ประเมินผลผ่าน

เด็กวาดภาพหรือขีดเขียนภายในขอบเขตของกระดาษ

1.4 ใส่ถ้วยซ้อนกันได้ 4 ใบ

อุปกรณ์- ถ้วยขนาดต่าง ๆ กัน 4 ใบ เรียงขนาด

วิธีการ

1. ทำถ้วยที่ซ้อนกัน 4 ใบ ให้เด็กดู
2. บอกให้เด็กหยิบถ้วยออกมาทีละใบ
3. ให้เด็กซ้อนถ้วยกลับไปเหมือนเดิม โดยเริ่มจากครั้งละ 2 ใบ ให้เด็กนำถ้วยใบที่เล็กกว่าใส่ลงในถ้วยใบที่ใหญ่กว่า
4. เพิ่มถ้วยให้เด็กทีละใบจนครบ 4 ใบ

การวัดผล

วางถ้วยหงายทั้ง 4 ใบตรงหน้าเด็ก แสดงวิธีการใส่ให้เด็กดู แล้วแยกถ้วยออกให้เด็กทำตามโดยวางถ้วยคละกัน

ประเมินผลผ่าน

ถ้าเด็กสามารถใส่ถ้วยซ้อนกันตัวเอง 2 ใบ 3 ครั้ง

1.5 เปิดหนังสือครึ่งละ 1 หน้า

อุปกรณ์ – หนังสือภาพ กระดาษอาบมัน

วิธีการ

1. ผู้สอนสอดนิ้วเปิดหนังสือให้เด็กสอดมือพลิกหน้ากระดาษ ผู้สอนเปิดหน้ากระดาษให้น้อยลง เพื่อให้เด็กสอดมือพลิกหน้ากระดาษเอง
2. ลองให้เด็กทำเอง ถ้าเด็กเปิดมากกว่าครึ่งละ 1 แผ่น บอกเด็กว่า “เปิดทีละหนึ่งแผ่น

การวัดผล

ถือหนังสือไว้ตรงหน้าเด็กในท่าที่ง่ายต่อการเปิด แสดงวิธีการเปิดหนังสือให้เด็กดู

ประเมินผลผ่าน

เด็กสามารถแยกหน้าและพลิกหน้าหนังสือได้ที่ละแผ่น 3 แผ่นขึ้นไป

1.6 จับคู่สี 2 สี

อุปกรณ์ – งานพลาสติก 2 ใบ ก้อนลูกบาศก์ สีขาว และสีดำอย่างละ 3 ก้อน

วิธีการ

1. วางงาน 2 ใบ ด้านหน้าเด็ก ใส่ก้อนลูกบาศก์ สีดำ และสีขาวในงาน ใบละ 1 ก้อน
2. แสดงให้เด็กดู พูดว่า “ ครูใส่สีขาว คู่กับสีขาว “ ส่งก้อนลูกบาศก์สีขาวให้เด็กแล้วบอกเด็ก “หนูเอาสีขาวใส่งานสีขาว” ทำเช่นเดียวกับสีดำ

การวัดผล

วางสิ่งของลงบนโต๊ะด้านหน้าเด็ก ผู้สอนแสดงวิธีการจับคู่ให้เด็กดูแล้วให้เด็กทำตามกับวัตถุ ทั้ง 2 สี

ประเมินผลผ่าน

ถ้าเด็กจับคู่วัตถุตามสี ทั้ง 2 สีได้ 4 ใน 6 ครั้ง

1.7 จับคู่สี 4 สี

อุปกรณ์ – งานพลาสติก 4 ใบ ก้อนลูกบาศก์ สีขาว สีดำ สีแดง และ สีน้ำเงิน อย่างละ 3 ก้อน

วิธีการ

3. วางงาน 4 ใบ ด้านหน้าเด็ก ใส่ก้อนลูกบาศก์ สีดำ สีขาว สีแดง และสีน้ำเงินในงาน ใบละ 1 ก้อน
4. แสดงให้เด็กดู พูดว่า “ ครูใส่สีขาว คู่กับสีขาว “ ส่งก้อนลูกบาศก์สีขาวให้เด็กแล้วบอกเด็ก “หนูเอาสีขาวใส่งานสีขาว” ทำเช่นเดียวกับสีดำ สีแดง และสีน้ำเงิน

การวัดผล

วางสิ่งของลงบนโต๊ะด้านหน้าเด็ก ผู้สอนแสดงวิธีการจับคู่ให้เด็กดูแล้วให้เด็กทำตามกับวัตถุ ทั้ง 4 สี

ประเมินผลผ่าน

ถ้าเด็กจับคู่วัตถุตามสี ทั้ง 2 สีได้ 4 ใน 6 ครั้ง

1.8 แยกประเภทของวัตถุ

อุปกรณ์- สีเทียน 5 แท่ง, ก้อนลูกบาศก์ 5 ก้อน, หนังสือ 5 เล่ม, กล่องรองเท้า 3 ใบ

วิธีการ

1. นำกล่องรองเท้า 3 ใบ วางบนโต๊ะตรงหน้าเด็ก
2. หยิบสีเทียน 1 แท่ง ก้อนลูกบาศก์ 1 ก้อน และหนังสือ 1 เล่ม ใส่ลงไปในกล่อง กล่องละ 1 อย่าง
3. ส่งสีเทียนให้เด็ก ถามเด็กว่า “ใส่กล่องไหน” ให้เด็กใส่ในกล่องที่มีสีเทียนถ้าเด็กทำไม่ถูกต้องให้ผู้สอนจับมือเด็กหยิบสีเทียนใส่ลงในกล่องที่มีสีเทียนทำเช่นเดียวกัน ก้อนลูกบาศก์ และหนังสือ
4. นำของทุกอย่างมารวมกัน แล้วให้เด็กแยกประเภทวัตถุแต่ละชนิดใส่กล่อง

การวัดผล

นำของมารวมกัน ให้เด็กแยกเก็บของใส่กล่องให้ถูกต้อง

ประเมินผลผ่าน

เด็กสามารถแยกประเภทวัตถุถูกต้อง 3 ใน 5 ครั้ง

1.9 จำและชี้ภาพสัตว์ได้ 4 ภาพ

อุปกรณ์- ภาพสุนัข แมว ไก่ วัว เป็ด หมู อย่างละ 2 ภาพ

วิธีการ

1. นำภาพสัตว์มาให้เด็กดูทีละภาพ
2. นำภาพแมว และสุนัข วางบนโต๊ะด้านหน้าเด็ก
3. แสดงภาพสุนัขให้เด็กดู ถามเด็กว่า “เหมือนรูปไหน” ให้เด็กชี้ภาพที่เหมือนกัน ถ้าเด็กทำไม่ได้ให้จับมือเด็กชี้ไปที่ภาพสุนัขทั้ง 2 ภาพบอกว่า “หมาเหมือนกัน”
4. ทำสลับเช่นเดียวกับสัตว์ชนิดอื่น ๆ

การวัดผล

นำภาพสัตว์ทีละ 3 คู่มาวาง เรียงบนโต๊ะด้านหน้าเด็ก ให้เด็กเลือกจับคู่ภาพที่เหมือนกัน

ประเมินผลผ่าน

เด็กสามารถจับคู่ภาพที่เหมือนกันได้อย่างน้อย 2 คู่ 3 ใน 5 ครั้ง

1.10 จับคู่สัตว์กับเสียงร้องของสัตว์

อุปกรณ์- ภาพสุนัข แมว ได้ วัว เป็ด หมู อย่างละ 1 ภาพ

วิธีการ

1. เสนอภาพให้เด็กดู หยิบภาพสุนัขขึ้นมา บอกเด็กว่า "หมาเห่าโฮ่ง ๆ"
2. นำภาพ แมว และไก่ มาใส่รวมกับภาพสุนัข ถามเด็กว่า ตัวไหน เห่าโฮ่ง โฮ่ง ให้เด็กชี้ภาพสุนัข ถ้าเด็กยังชี้ไม่ถูก ผู้สอนช่วยจับมือเด็กชี้ที่รูปสุนัขแล้วบอกว่า "หมาเห่า โฮ่ง ๆ"
3. ทำเช่นเดียวกันกับสัตว์ชนิดอื่น ๆ

การวัดผล

นำภาพสัตว์ 6 ภาพ มาวางเรียงกันบนโต๊ะร้องเสียงสัตว์แล้วให้เด็กชี้ภาพให้ถูกต้อง

ประเมินผลผ่าน

เด็กชี้ภาพสัตว์ที่ผู้สอนเลียนแบบเสียงได้ 4 ชนิด 3 ใน 5 ครั้ง

1.12-1.13 ชี้อวัยวะร่างกายได้ 3-6 ส่วน

อุปกรณ์ หนังสือภาพส่วนประกอบของร่างกาย เพลงร่างกายของเรา กระดาษ ดักตา

วิธีการ

สอนแทรกในชีวิตประจำวัน เช่น ขณะทำกิจกรรม เล่นเกม ร้องเพลง รับประทานอาหาร เริ่มจากอวัยวะที่เด็กเรียนรู้ได้ง่าย ใช้ดักตา ชวนเด็กไปส่องกระจก หรือ ลองให้เด็กชี้อวัยวะของร่างกายในหนังสือภาพ

การวัดผล

ถามเด็กว่า ตา,หู,จมูก,ปาก,ผม,แขนอยู่ไหน ถาม 3 ครั้ง

ประเมินผลผ่าน

เด็กชี้อวัยวะได้ถูกต้อง 2 ใน 3 ครั้ง

2. ด้านภาษา

2.1 ใช้คำเปรียบเทียบขนาดใหญ่ – เล็ก

อุปกรณ์ – ภาพตุ๊กตา ภาพรถ ภาพลูกบอล ชนิดละ 2 ภาพ เหมือนกัน แต่มี ขนาดต่างกันอย่างเห็นได้ชัดเจน

วิธีการ

1. สอนจากภาพทีละภาพ ผู้สอนพูดอธิบายเน้นคำ “ใหญ่” และ “เล็ก” เช่น “มีตุ๊กตา 2 ตัว ตัวนี้ใหญ่ แต่ตัวนี้เล็ก” พร้อมทั้งชี้ให้เด็กดู
2. จับมือเด็กให้ชี้ไปที่ภาพใหญ่เล็ก เน้นคำว่า “ใหญ่” และ “เล็ก”
3. หัดเปรียบเทียบของเล่น รูปภาพ วัตถุในบ้านโดยพลัดกันเลือกวัตถุชิ้นใหญ่และเล็ก โดยช่วยเหลือเด็กให้ทำถูกต้องในระยะเริ่มแรก

การวัดผล

นำภาพที่เหมือนกันแสดงให้เด็กดูทีละคู่ พูดว่า “ชี้ภาพลูกบอลลูกใหญ่” ทำอย่างเดิมแล้วบอกให้ “ชี้ภาพลูกบอลลูกเล็ก” ทำสลับกันกับภาพอื่น ๆ จากนั้นผู้สอนชี้ภาพลูกบอลขนาดใหญ่แล้วถามเด็กว่า “ลูกบอลลูก.....” ให้เด็กตอบ

ประเมินผลผ่าน

เด็กตอบได้ว่าขนาดของภาพแต่ละภาพมีขนาดใหญ่และเล็กถูกต้อง 2 ใน 3 ครั้ง

2.2 วางวัตถุไว้ “ข้างบน” “ข้างล่าง” ตามคำสั่ง

อุปกรณ์ – โต๊ะ เก้าอี้เตี้ยที่ใช้ในบ้าน ก้อนลูกบาศก์ ตุ๊กตา ลูกบอล รถ

วิธีการ

1. นำตุ๊กตาวางไว้บนโต๊ะ ชักชวนให้เด็กดู “ตุ๊กตาวางอยู่บนโต๊ะ” บอกเด็กให้วางก้อนไม้บนโต๊ะ
2. ถ้าเด็กไม่ทำ หรือ ทำตามไม่ถูกให้ผู้สอนแสดงให้ดูซ้ำ พร้อมกับช่วยจับมือเด็กทำ พร้อมกับพูดเน้น “ข้างบน”
3. เมื่อเด็กทำได้ให้ชมเชยโดยเน้นคำ “ข้างบน” และ “ข้างล่าง” เช่น หนูหยิบตุ๊กแล้ววางอยู่บนโต๊ะ
4. ทำเช่นเดียวกับเวลาสอน “ข้างล่าง”

การวัดผล

วางเก้าอี้เล็ก ๆ ข้างหน้าเด็กให้ก้อนไม้เด็กแล้วพูดว่า “วางก้อนไม้ไว้ข้างบน” “วางก้อนไม้ไว้ข้างล่าง” ที่สลับกัน ทำสิ่งละ 3 ครั้ง

ประเมินผลผ่าน

เด็กวางวัตถุไว้ข้างบนและข้างล่างได้ถูก 2 ใน 3 ครั้ง

2.2 วางวัตถุไว้ “ด้านนอก” และ “ด้านใน” ตามคำสั่ง

อุปกรณ์ – กล้องใสขนม ก้อนลูกบาศก์ ตุ๊กตา ลูกบอล รถ

วิธีการ

1. นำตุ๊กตาวางไว้บนโต๊ะ ชักชวนให้เด็กดู “ตุ๊กตาดูอยู่นอกบ้าน” ผู้สอนย้ายตุ๊กตามาใส่ไว้ในกล่อง และบอกเด็กว่า “ตุ๊กตาเดินมาอยู่ในบ้าน” บอกเด็กให้นำตุ๊กตาใส่ในบ้าน (กล่อง)
2. ถ้าเด็กไม่ทำ หรือ ทำตามไม่ถูกต้องให้ผู้สอนแสดงให้ดูซ้ำ พร้อมกับช่วยจับมือเด็กทำ พร้อมกับพูดเน้น “ข้างนอก ข้างใน”
3. เมื่อเด็กทำได้ให้ชมเชยโดยเน้นคำ “ข้างนอกและข้างใน ” เช่น หนูทำถูกแล้วตุ๊กตาดูอยู่ในบ้าน

การวัดผล

วางแก้วอเล็ก ๆ ข้างหน้าเด็กให้ก่อนไม่เด็กแล้วพูดว่า “วางก้อนไม้ไว้ในกล่อง” “วางก้อนไม้ไว้นอกกล่อง” ที่สลับกัน ทำอย่างละ 3 ครั้ง

ประเมินผลผ่าน

เด็กวางวัตถุไว้ด้านใน ด้านนอก ได้ถูก 2 ใน 3 ครั้ง

2.4 พูดโต้ตอบเป็นประโยคยาว 6 คำ

อุปกรณ์ หนังสือภาพเรื่องลูกหมู 3 ตัว (ที่เด็กคุ้นเคย)

วิธีการ

1. ถือนั่งหนังสือภาพด้านหน้าเด็ก เล่าเรื่องลูกหมู 3 ตัวให้เด็กฟัง หลังจากเด็กฟังนิทานจบแล้วถามเด็กว่า “มีอะไรเกิดขึ้นบ้าง” ช่วยเสริมให้เด็กตอบให้ยาวขึ้นโดยใช้คำถาม “มีอะไรอีก”
2. สังเกตจากการที่เด็กพูดคุย หรือ ตอบคำถาม

การวัดผล

ให้เด็กเล่าเรื่องจากภาพโดยไม่ตั้งคำถามชี้แนะแบบเจาะจง เช่น “ใคร ทำอะไร กับใคร ที่ไหน”

ประเมินผลผ่าน

ถ้าเด็กอธิบายเป็นประโยค 6 คำได้ 3 ใน 5 ภาพ โดยบอกถึงบุคคลกำลังทำอะไร และมีวัตถุสิ่งใดบ้างของภาพ เช่น “ลูกหมูเอาฟางมาทำบ้าน” หรือ “หมาป่าเฝ้าบ้านลูกหมูพัง” เป็นต้น

3. ด้านกล้ามเนื้อมัดใหญ่

3.1 เดินได้เองโดยยังยกแขนสูง

วิธีการ

สังเกตเวลาเด็กเดิน จัดให้เด็กยืนหันหลังให้ผู้สอน จึงบอกให้เด็กเดินไปหาแม่ที่นั่งห่างออกไป 1-2 ก้าว เมื่อเด็กไปถึง แม่ชมเชยว่าเด็กเก่งและกอดเด็กเป็นรางวัลบอกให้เด็กเดินกลับมาหาผู้สอนทำกันหลาย ๆ ครั้งจนเด็กมั่นใจและทรงตัวได้ดี พอที่จะเดินเอง 2-3 ก้าว โดยไม่ล้ม

การวัดผล

ให้เด็กยืนอยู่กลางห้อง แล้วบอกให้เด็กเดิน

ประเมินผลผ่าน

ถ้าเดินได้ 4-5 ก้าว โดยยกแขนเพื่อช่วยทรงตัว

3.2 เดินเองได้คล่อง ปล่อยแขนอิสระแกว่งแขนตามสบาย

วิธีการ

เมื่อเด็กผ่านการฝึกการเดินหลาย ๆ ครั้ง แล้วเด็กจะสามารถทรงตัวและเดินเองได้ดีขึ้น ผู้สอนชักชวนให้เด็กเดินไปยังที่ต่าง ๆ บ่อย ๆ เช่น เดินไปห้องน้ำ เดินรอบ ๆ บ้าน เป็นต้น

การวัดผล

สังเกตเวลาที่เด็กเดิน

ประเมินผลผ่าน

เด็กเดินไปตามลำพังแขนห้อยลงและแกว่งแขนตามสบาย

3.3 เดินไปชนลูกบอลและพยายามจะเตะลูกบอล

อุปกรณ์ – ลูกบอลยางเบา ๆ

วิธีการ

จัดให้เด็กยืนวางลูกบอลตรงเท้าเด็กผู้สอนบอกให้เตะลูกบอลไปพร้อมกับช่วยจับมือเด็กข้างหนึ่งไว้ เพื่อเด็กจะได้ทรงตัวอยู่ในขณะที่ยกขาใช้เท้าข้างหนึ่งเตะลูกบอลไปฝึกหลาย ๆ ครั้งจนเด็กเตะเองได้โดยผู้สอนไม่ต้องช่วยจับ และให้วางลูกบอลห่างออกไป 2-3 ก้าว

การวัดผล

วางลูกบอลบนพื้นห่างจากตัวเด็ก 2-3 ก้าว แล้วบอกให้เด็กเตะ หรือทำตัวอย่างให้เด็กดู

ประเมินผลผ่าน

เด็กพยายามเตะลูกบอลโดยไม่เสียการทรงตัว ถ้าเด็กไปชนลูกบอลถือว่าเตะบอลได้เอง

3.4 โยนลูกบอลไปด้านหน้า

อุปกรณ์ – ลูกบอลยางเบา ๆ ขนาดเล็ก

วิธีการ

จัดให้เด็กนั่งกับพื้น ผู้สอนนั่งคุกเข่าอยู่ด้านหลัง ผู้ปกครองนั่งข้างหน้า โยนลูกบอลมาให้เด็กหลาย ๆ ครั้ง เพื่อที่เด็กจะได้รู้ว่าจะโยนลูกบอลอย่างไร ผู้สอนส่งบอลให้เด็กถือบอกเด็กให้โยนบอลให้ผู้ปกครอง ถ้าเด็กทำได้ให้ชมเชย แต่ถ้าเด็กทำไม่ได้ผู้สอนจับหลังมือ (ซึ่งถือลูกบอล) ยกบอลขึ้นระดับอกของเด็ก พร้อมกับบอกเด็กให้ โยนลูกบอลออกไป ทำหลาย ๆ ครั้ง จนเด็กรู้จักที่จะเหยียดแขนไปด้านหน้าพร้อมกับโยนลูกบอลออกไป

การวัดผล

ส่งบอลให้เด็กถือ ผู้สอนช่วยจับแขนเด็กโยนลูกบอลไปยังผู้ใหญ่ อีกคน 2-3 ครั้ง

ประเมินผลผ่าน

เด็กปล่อยลูกบอลให้กลิ้งไปข้างหน้า

3.5 โยนลูกบอลเหนือศีรษะ

อุปกรณ์ ลูกบอลยางเบา ๆ ขนาดเล็ก

วิธีการ

จัดให้เด็กนั่งกับพื้น ผู้สอนนั่งคุกเข่าอยู่ด้านหลัง ผู้ปกครองนั่งข้างหน้า โยนลูกบอลมาให้เด็กหลาย ๆ ครั้ง เพื่อที่เด็กจะได้รู้ว่าจะโยนลูกบอลอย่างไร ผู้สอนส่งบอลให้เด็กถือบอกเด็กให้โยนบอลให้ผู้ปกครอง ถ้าเด็กทำได้ให้ชมเชย แต่ถ้าเด็กทำไม่ได้ผู้สอนจับหลังมือ (ซึ่งถือลูกบอล) ยกแขนเหยียดไปด้านหลัง แล้วเหวี่ยงแขนไปข้างหน้า พร้อมกับบอกเด็กให้ โยนลูกบอลออกไป ทำหลาย ๆ ครั้ง จนเด็กรู้จักที่จะเหยียดแขนไปข้างหลังก่อนที่จะเหวี่ยงแขนโยนลูกบอลออกไป

การวัดผล

ส่งบอลให้เด็กถือ ผู้สอนช่วยจับแขนเด็กโยนลูกบอลไปยังผู้ใหญ่ อีกคน 2-3 ครั้ง

ประเมินผลผ่าน

เด็กปล่อยลูกบอลให้กลิ้งไปข้างหน้า โดยเหวี่ยงแขนจากข้างหลังมาข้างหน้าได้

3.6 โยนบอลลงตะกร้า

อุปกรณ์ ลูกบอลขนาดเล็ก ตะกร้าใส่ผ้าขนาดใหญ่ อ่างอาบน้ำเด็ก

วิธีการ

1. สอนต่อเนื่องจากการโยนบอลเหนือศีรษะ โดยสอนให้โยนลูกบอลอย่างมีเป้าหมายมากขึ้น คือ โยนลงตะกร้า หรือ อ่างอาบน้ำ (ภาชนะที่มีหน้ากว้างพอที่เด็กจะสามารถโยนบอลใส่ลงไปได้)
2. ผู้สอนแสดงวิธีการโยนลูกบอลลงตะกร้าให้เด็กดูก่อนแล้วให้เด็กทำตาม ระยะเวลาผู้สอนช่วยจับมือเด็กโยนลูกบอล แล้วค่อยๆลดความช่วยเหลือลงทีละน้อยจนเด็กสามารถทำได้เอง
3. ระยะเวลาๆให้เด็กยืนห่างจากตะกร้าเพียง 2-3 ก้าวเมื่อเด็กโยนได้แล้วค่อยๆให้ถอยหลังออกมาทีละก้าว

การวัดผล

ให้เด็กยืนห่างจากตะกร้าประมาณ 1 เมตร แล้วบอกให้เด็กโยนบอลลงตะกร้า

ประเมินผลผ่าน

เด็กโยนลูกบอลลงตะกร้าได้ 3 ใน 5 ครั้ง

3.7 เดินขึ้นบันไดโดยมือนึงจับราวบันได

วิธีการ

จัดให้เด็กยืนที่พื้นหน้าบันได ผู้สอนยืนข้างหลังเด็ก มือข้างซ้ายจับมือซ้ายเด็ก มือขวาจับมือเด็กเลื่อนไปจับราวบันไดขั้นที่ 1 ไว้บอกให้เด็กยกขาซ้ายก้าวขึ้นบันได ขั้นที่ 1 โดยโน้มตัวไปข้างหน้าก่อนจึงก้าวขาแล้วบอกให้ยกขาขวาก้าวตามขึ้นมาขึ้นบนบันไดขั้นที่ 1

จับมือขวาเลื่อนไปจับราวบันได ขั้นที่ 2 ไว้ บอกให้เด็กยกขาซ้ายก้าวขึ้นขั้นที่ 2 โดยโน้มตัวไปข้างหน้าก่อนก้าวขาแล้วบอกให้ยกขาขวาก้าวตามขึ้นมาขึ้นบนบันไดขั้นที่ 2

การวัดผล

ผู้สอนจูงมือข้างหนึ่ง บอกเด็กขึ้นบันไดโดยมือนึงจับราวบันได

ประเมินผลผ่าน

เด็กขึ้นบันไดได้ 6 ขั้น โดยจูงมือเด็กไว้ข้างหนึ่งและอีกข้างหนึ่งจับราวบันได และเด็กก้าวพักเท้าทั้งสองข้างในแต่ละขั้น

3.8 เดินลงบันไดโดยมือหนึ่งจับราวบันได

อุปกรณ์ บันได

วิธีการ

ผู้สอนจับมือข้างหนึ่งของเด็กในขณะที่มืออีกข้างหนึ่งของเด็กจับราวบันไดไว้ ผู้สอนยืนหันหน้าเข้าหาเด็กตรงชั้นบันไดที่ต่ำกว่าเด็ก บอกให้เด็กก้าวขาลงมาพร้อมกับช่วยดึงมือเด็กให้โน้มตัวมาด้านหน้า เมื่อเด็กก้าวขาลงบันไดได้ส่วนมือที่เด็กเกาะราวบันไดผู้สอนก็ช่วยขยับตามลงมาด้วย ทำซ้ำหลายๆ ครั้ง ลดความช่วยเหลือลงจนเด็กสามารถเกาะราวบันไดด้วยตนเองและเดินลงบันไดได้เอง ผู้สอนชมเชยเด็กทุกครั้งที่ทำสำเร็จ

การวัดผล

ผู้สอนบอกให้เด็กเดินลงบันได ผู้สอนอาจช่วยจับมืออีกข้างหนึ่ง

ประเมินผลผ่าน

เด็กเดินลงบันไดได้เองที่ละชั้นโดยมือหนึ่งจับราวบันได

4. ด้านกล้ามเนื้อมัดเล็ก

4.1 เชื่อมมือหยิบและถือวัตถุไว้ขณะอยู่ในท่านั่ง

อุปกรณ์- รถของเล่น , ก้อนลูกบาศก์

วิธีการ

เด็กอยู่ในท่านั่งนำรถวางบนโต๊ะ ผู้สอนเข็นรถไปมา ที่จุดกึ่งกลางลำตัวหรือด้านข้าง กระตุ้นเด็กให้มองรถ และเชื่อมมือออกมาจับ ถ้าเด็กไม่เชื่อมมือออกมาให้ใช้ของเล่นแต่ละเบา ๆ ที่หลังมือ ทำเช่นเดียวกันกับก้อนลูกบาศก์

การวัดผล

พยางค์ตัวเด็กในท่านั่ง ถือของเล่นไว้ห่างจากกึ่งกลางลำตัวเล็กน้อย

ประเมินผลผ่าน

เด็กเชื่อมมือหยิบและถือวัตถุไว้ได้ 1 ใน 3 ครั้ง

4.2 เปลี่ยนมือถือวัตถุ

อุปกรณ์- กรังกริ่ง ที่มีด้ามถือ, ก้อนลูกบาศก์

วิธีการ

ยื่นของเล่น ให้เด็กถือไว้ ช่วยประคองมืออีกข้างให้จับของเล่นและกำมือเด็กไว้ขณะเดียวกันจูงที่ถือเด็กข้างเดิมเพื่อให้ปล่อยของเล่น

การวัดผล

วางกริ่งกริ่งในมือเด็กแล้วคอยสังเกต

ประเมินผลผ่าน

ถ้าเด็กเอาของเล่นเปลี่ยนไปถือมืออีกข้างหนึ่ง

4.3 ใช้มือหยิบวัตถุชิ้นเล็ก

อุปกรณ์- ลูกเกต, ลูกบิดขนาดกลาง

วิธีการ

1. นำลูกบิดขนาดกลาง หรือ ก้อนลูกบาศก์ งานบนโต๊ะตรงหน้าเด็ก ผู้สอนกระตุ้นให้เด็กสนใจ โดยใช้วัตถุเกาะกับพื้น – ให้เกิดเสียง ให้เกิดเสียง ถ้าเด็กไม่หยิบจับมือให้หยิบ
2. นำลูกเกตใส่จาน วางตรงหน้าเด็ก ชักชวนและช่วยจับมือเด็กหยิบขนมถ้าเด็กไม่หยิบเอง

การวัดผล

จับเด็กนั่งบนเก้าอี้ มือ 2 ข้างเป็นอิสระวางของบนโต๊ะที่เด็กจะหยิบได้สะดวก

ประเมินผลผ่าน

เด็กเอื้อมมือหยิบลูกเกต หรือลูกบิดได้

4.4 ดึงแท่งไม้ออกจากกระดานหมุด

อุปกรณ์- แท่งไม้ทรงกลม เส้นผ่านศูนย์กลาง 2-3 ซม. ซึ่งอยู่ในกระดานหมุดที่ทำด้วยไม้

วิธีการ

นำแท่งไม้ที่ใส่ในกระดานหมุด วางตรงหน้าเด็กผู้สอนแสดงการดึงแท่งไม้ออกจากกระดาน ให้เด็กดู และให้เด็กดึงออกมาใส่ตะกร้าบ้าง ถ้าเด็กไม่ทำช่วยจับมือให้เด็กทำ

การวัดผล

วางกระดานหมุดตรงหน้าแสดงวิธีการดึงแท่งไม้ออกจากกระดานให้เด็กและให้เด็กทำ

ตาม

ประเมินผลผ่าน

ถ้าเด็กดึงแท่งไม้ออกจากกระดานหมุดได้ 1 ใน 3 ครั้ง

4.5 ปล่อยวัตถุ

อุปกรณ์- กระดานหมุดขนาดใหญ่ , ตะกร้าใส่ของขนาดเล็ก

วิธีการ

ขณะสอนให้เด็กหยิบหมุดออกจากกระดานแล้วให้เด็กปล่อยหมุดใส่ตะกร้าผู้สอนช่วยประคองมือข้อเด็กไว้ และกดข้อมือเด็กเล็กน้อย เพื่อให้เด็กก้าวนี้วอกพร้อมกับพูดว่า “ปล่อยลง”

การวัดผล

ส่งวัตถุให้เด็กถือ พยุงข้อมือเด็กไว้ บอกให้เด็กปล่อยของเล่นลงพร้อมกับแสดงให้ดูขณะพูดว่า “ปล่อยลง”

ประเมินผลผ่าน

ถ้าเด็กปล่อยหมุดใส่ตะกร้าได้ 3 ใน 5 ครั้ง

4.6 พยายามเลียนแบบการขีดเขียน

อุปกรณ์- สีเทียนแท่งใหญ่, กระดาษวาดเขียน

วิธีการ

ผู้สอนขีดเขียนให้เด็กดูก่อนบนกระดาษแล้วจับมือเด็กให้ขีดเขียนสีเทียนบนกระดาษ

การวัดผล

แสดงการวาดด้วยสีเทียนแท่งใหญ่ให้เด็กดูแล้วยื่นสีเทียนให้เด็ก

ประเมินผลผ่าน

เด็กใช้สีเทียนจิ้มที่กระดาษและลากมือไปมาได้ประมาณ 2-3 ครั้ง โดยไม่จำเป็นว่าสีต้องติดกระดาษ

4.7 ถือสีเทียนในท่าที่พร้อมจะวาด

อุปกรณ์- สีเทียนแท่งใหญ่ กระดาษวาดเขียน

วิธีการ

ให้เด็กจับสีเทียนในท่าทางใดก็ได้

การวัดผล

แสดงวิธีการใช้สีเทียนในการวาดภาพบนกระดาษ ส่งสีเทียนให้เด็ก

ประเมินผลผ่าน

เด็กสามารถถือสีเทียนในท่าที่พร้อมจะวาดภาพได้ คือจ่อปลายด้านหนึ่งที่กระดาษ อีกด้านหนึ่งตั้งขึ้น

4.8 ดึงและใส่ห่วงไม้ออกจากแท่งไม้ทีละห่วง

อุปกรณ์- แท่งไม้สูงประมาณ 10 ซม. บักไว้บนฐานไม้รูปวงกลม ห่วงไม้เรียงขนาด 5 ห่วง

วิธีการ

1. เอียงแท่งไม้ จับมือเด็กให้ดึงห่วงไม้ออก ทีละ 1 ห่วง พูดว่า “ดึง” ค่อย ๆ ลดความช่วยเหลือเด็กลง
2. ขณะที่เด็กถือ ห่วงไม้ไว้ผู้สอนช่วยจับมือเด็กให้อยู่เหนือแท่งไม้ พูดว่า “ใส่”
3. ช่วย让孩子เอื้อมไปที่แท่งไม้ในแนวที่จะใส่ห่วงไม้ ได้พอดี
4. ผู้สอนใช้นิ้วชี้ตั้งขึ้นเพื่อเป็นแกนแทนแท่งไม้และกระตุ้นให้เด็กห่วงไม้ลงในนิ้วผู้สอน

การวัดผล

วางฐานที่มีแท่งไม้พร้อมกับห่วงไม้ไว้ตรงหน้าเด็กดึงห่วงไม้ออกจากแท่งไม้ให้เด็กดู และให้เด็กทำตาม หลังจากนั้นบอกเด็กหยิบห่วงวงกลมมาที่แท่งไม้และใส่ลงที่แกนแท่งไม้

ประเมินผลผ่าน

เด็กดึงห่วงไม้ออกจากแท่งไม้ได้ 4 ใน 5 ห่วงโดยเอาออกครั้งละ 1 อัน และหยิบห่วงวงกลมมาที่แท่งไม้และใส่ลงได้ 3 ใน 5 ครั้ง

4.9 ใช้นิ้วหัวแม่มือและนิ้วอื่น ๆ หยิบชิ้นวัตถุจากพื้น

อุปกรณ์- กระดานหมุดขนาดใหญ่

วิธีการ

นำหมุดใส่ลงในกระดานหมุดวางตรงหน้าเด็กผู้สอนแสดงวิธีการดึงหมุดออกจากกระดาน โดยการใช้ นิ้วหัวแม่มือและนิ้วอื่น ๆ ช่วย ให้เด็กดึงออกมาบ้างถ้าเด็กทำไม่ได้ช่วยจับเด็กนั่งให้ทำ

การวัดผล

วางกระดานหมุดไว้บนโต๊ะด้านหน้าเด็กกระยะที่เด็กเอื้อมมือไปหยิบได้ บอกให้เด็กหยิบวัตถุ หรือแสดงให้เด็กดูก่อน

ประเมินผลผ่าน

ถ้าเด็กหยิบวัตถุขึ้นจากกระดานหมุดได้โดยใช้นิ้วหัวแม่มือและนิ้วอื่น ๆ (ไม่ใช่หยิบขึ้นด้วยฝ่ามือ)

4.10 ใช้นิ้วหัวแม่มือและนิ้วชี้ หยิบวัตถุชิ้นเล็ก ๆ

อุปกรณ์- ลูกเกต,จาน

วิธีการ

วางจานที่ใส่ลูกเกตไว้ด้านหน้าเด็ก ให้เด็กหยิบลูกเกตใส่ปาก โดยผู้สอนช่วยจับรวมนิ้วกลาง นิ้วก้อย เข้าหาฝ่ามือ เพื่อให้เด็กใช้นิ้วหัวแม่มือและนิ้วชี้ หยิบวัตถุ

การวัดผล

วางจานลูกเกตไว้ตรงหน้าเด็กถึงความสนใจเด็กที่ลูกเกตใช้นิ้วหัวแม่มือและนิ้วชี้ หยิบวัตถุ

ประเมินผลผ่าน

ถ้าเด็กจับนิ้วหยิบลูกเกตมาตัวเอง 2 ใน 3 ครั้ง

4.11 ขีดเขียนด้วยสีเทียน

อุปกรณ์- สีเทียนแท่งใหญ่ กระดาษวาดเขียน

วิธีการ

1. ผู้สอนขีดเขียนเป็นเส้นหนา ๆ กระตุ้นให้เด็กมองและให้เด็กทำเองให้ความช่วยเหลือโดยแตะที่ข้อมือหรือแขนเด็ก
2. ลดการช่วยเหลือโดยสัมผัสตัวเด็กให้น้อยลง
3. งดการแสดงวิธีทำให้เด็กดูให้เด็กขีดเขียนเอง

การวัดผล

ส่งสีเทียนให้เด็กวางกระดาษไว้บนโต๊ะและสังเกตเด็กโดยไม่แสดงให้ดู

ประเมินผลผ่าน

เด็กสามารถขีดเขียนได้เอง

4.12 เลียนแบบการเขียนเส้นแนวตั้ง

อุปกรณ์- กระดาษ สีเทียน

วิธีการ

ผู้สอนลากเส้นในแนวตั้งให้เด็กดูและช่วยจับมือเด็กลากเส้นและพูดแนะนำว่า "ลาก.หยุด"

การวัดผล

วางกระดาษไว้ตรงหน้าเด็ก แสดงวิธีเขียนเส้นในแนวตั้ง ให้เด็กทำตาม

ประเมินผลผ่าน

เด็กเขียนเส้นตรงในแนวตั้งได้ เส้นหรือมากกว่า มีความยาวมากกว่า 2 ซม และเอนไม่เกิน 30

ซม.

4.13 เขียนแบบการเขียนเป็นวง ๆ

อุปกรณ์ – กระดาษ สีเขียน

วิธีการ

แสดงการเคลื่อนไหวของมือเป็นวงกลมบอกเด็กว่า “ครูวางวงกลม” ขณะสอนช่วยจับแขนหรือข้อมือเด็กเขียนเป็นวงกลมหรือให้เด็กเขียนวงกลมตามรอย

การวัดผล

ผู้สอนพูดว่า “ครูวาดวงกลม” และวาดบนกระดาษในลักษณะลากเส้นเป็นวง ๆ ยื่นสีเขียนให้เด็กและบอกให้เด็กทำตาม

ประเมินผลผ่าน

เด็กลากเส้นเป็นวงใหญ่ต่อเนื่องกับกระดาษ 2 ใน 3 ครั้ง

4.14 เขียนแบบลากเส้นในแนวนอน

อุปกรณ์ - กระดาษ สีเขียน

วิธีการ

ผู้สอนลากเส้นจากซ้ายไปขวา ให้เด็กดูพร้อมพูดว่า “ลากเส้นขวา...หยุด” ต่อไปลองให้เด็กทำบ้าง ถ้าเด็กยังไม่ทำหรือทำไม่ได้ให้จับมือทำ

การวัดผล

วางกระดาษตรงก้านหน้าพูดว่า “ครูจะลากเส้น” ลากเส้นในแนวนอนแนววางกระดาษให้เด็กดูยื่นสีเขียนให้เด็กบอให้เด็กลากเส้น

ประเมินผลผ่าน

เด็กสามารถลากเส้นหนึ่งเส้นหรือมากกว่าได้ยาวกว่า 2 ซม.และไม่เอียงกว่า 30 องศา จากแนวนอน โดยไม่ต้องจับมือ

4.15 ร้อยลูกบิดขนาดใหญ่ ได้ 3 ลูก

อุปกรณ์ – ลูกบิดขนาดใหญ่ 1 กล่อง แท่งไม้มีเชือกผูกปลายด้านหนึ่ง ปลายเชือกมีลูกบิด 1 ลูกผูกติดอยู่

วิธีการ

1. จับแท่งไม้ด้วยมือข้างที่ถนัดห่างจากปลายด้านที่ไม่มีเชือกประมาณ 6 ซม.
2. ถือลูกบิดด้วยมืออีกข้าง
3. สอดแท่งไม้เข้าไปในรูของลูกบิด หรือรูลูกบิดให้สอดเข้าไปในแท่งไม้
4. ใช้มือข้างที่ถนัดจับปลายไม้ด้านที่ไม่มีเชือก

5. ปล่อยให้ลูกบิดเคลื่อนลงไปตามเชือก หรือใช้มือดันลูกบิดให้เคลื่อนลงตามเชือก

การวัดผล

แสดงวิธีการร้อยลูกบิดให้เด็กดู 1 ลูก บอกให้เด็กร้อยลูกบิด โดยส่งลูกบิดให้เด็กที่ละลูก
ประเมินผลผ่าน

เด็กร้อยลูกบิด 4 ลูกได้เอง

4.16 - 4.17 ต่อก้อนไม้ สีเหลี่ยมลูกบาศก์ 4 และ 6 ก้อน

อุปกรณ์- ก้อนไม้สีเหลี่ยมลูกบาศก์ ขนาด 1*1 นิ้ว

วิธีการ

1. ผู้สอนแสดงวิธีการต่อก้อนไม้ที่ 1 และ 2 ให้เด็กดู จากนั้นวางก้อนไม้ที่ 3 ตรงหน้าเด็กส่งก้อนไม้ที่ 4 ให้เด็กบอกให้เด็กต่อก้อนไม้โดยเลียนแบบตัวอย่างที่ผู้สอนต่อให้ดู สอนเด็กให้วางก้อนไม้เบา ๆ ช่วยจับที่ข้อมือของเด็กและบอกเด็กว่า "ค่อย ๆ วาง"
2. ใช้อุปกรณ์อื่น ๆ แทนก้อนไม้ เช่น กล่องสบู่ กล่องขนมในครั้งแรกเพราะมีขนาดใหญ่ และต่อง่ายกว่าก้อนไม้

การวัดผล

แสดงวิธีการต่อก้อนไม้ให้เด็กดูแล้วรื้อแบบออก รื้อก้อนไม้ให้เด็ก 1 ก้อนและบอกให้เด็กทำตาม

ประเมินผลผ่าน

เด็กวางก้อนไม้ลงบนอีกก้อนหนึ่งได้โดยไม่ต้องช่วย 2 ใน 3 ครั้ง

4.18 เลียนแบบการวาดกากบาท

อุปกรณ์- กระดาษ สีเทียน

วิธีการ

ผู้สอนลากเส้นในแนวตั้งและวาดเส้นในแนวนอนตัดกับเส้นในแนวตั้ง ให้เด็กดูและช่วยจับมือเด็กให้ทำตามแบบ

การวัดผล

วางกระดาษไว้ตรงหน้าเด็ก แสดงวาดกากบาท ให้เด็กทำตาม

ประเมินผลผ่าน

เด็กวาดภาพกากบาทโดยจุดที่ตัดกับของเส้นมีความยาวใกล้เคียงกัน

ผ่าน +

ไม่ผ่าน

4.19 พับกระดาษ

อุปกรณ์ กระดาษ A4

วิธีการ

1. ผู้สอนแสดงวิธีการพับกระดาษให้เด็กดูในแต่ละขั้นตอน พร้อมกับบอกเด็กให้ “พับแล้วรีด” ผู้สอนพับกระดาษซ้ำๆ เพื่อให้เด็กเรียนรู้ขั้นตอนการทำ
2. จับมือเด็กให้พับกระดาษและรีดกระดาษ ค่อยๆลดความช่วยเหลือจนเด็กสามารถทำตัวเอง

การวัดผล

แสดงวิธีการพับทบครึ่งให้เด็กดู ให้เด็กพับตาม

ประเมินผลผ่าน

ถ้าเด็กสามารถพับกระดาษและรีดกระดาษให้เกิดเป็นรอยได้

5.ด้านสังคม

5.1 เล่นโต้ตอบกับเพื่อนโดยใช้กิริยาท่าทาง

วิธีการ

1. จัดให้เด็กนั่งเล่นกับเพื่อนในวัยเดียวกัน ให้ของเล่นเพียงพอที่เด็กจะส่งต่อให้กันและกันได้ สอนเด็กให้ทำท่าทางเมื่อต้องการของ เช่น เหมือนขอของ, ยื่นของให้ชมเชยเมื่อเด็กทำได้
2. เล่นเกมส่งบอล ที่เด็กต้องรวมกลุ่มกันเล่น และส่งลูกบอลให้เพื่อน

การวัดผล

สังเกตการเล่นของเด็กร่วมกับเด็กอื่นวัยเดียวกัน

ประเมินผลผ่าน

ถ้าเด็กมีปฏิกริยาโต้ตอบเด็กอื่น เช่น ยื่นของเล่น รับของเล่น ชี้ หรือโบกมือ

5.2 สามารถยื่นของเล่นให้ผู้ใหญ่

วิธีการ

ขณะเด็กเล่นของเล่นอยู่ ผู้สอนนำของเล่นอีกชิ้นไปร่วมเล่นด้วยโดยเลียนแบบเด็กบ้าง ทำสิ่งใหม่ ๆ ให้ดูบ้าง เมื่อเด็กสนใจหันมามอง ผู้สอนยื่นของเล่นให้ พร้อมกับพูดว่า “ให้หนู” แล้วผู้สอนแถมมือขอพร้อมกับพูดว่า “แลกกัน” ในระยะแรกอาจต้องช่วยจับมือเมื่อเด็กไม่ยอมปล่อย

การวัดผล

สังเกตจากการเล่นกับผู้สอน

ประเมินผลผ่าน

เด็กยื่นของเล่นให้ผู้สอนเมื่อพูดว่า “แลกกัน”

5.3 ทำตามกฎในการเล่นเป็นกลุ่มโดยมีผู้ใหญ่แนะนำ

วิธีการ

สังเกตการเล่นเกมที่ง่าย ๆ เช่น ส่งบอล โยนบอล จากนั้นให้เด็กเล่นเกมโดยเริ่มจากกลุ่มเล็ก ๆ ถ้ายังเล่นไม่ได้ให้ผู้สอนกำกับเด็กให้เล่นตามกฎจนเด็กเล่นได้ ต่อมาปล่อยให้เด็กเล่นตามลำพัง ผู้ใหญ่ควบคุม

การวัดผล

สังเกตเด็กขณะเล่นเป็นกลุ่ม เลือกเกมที่เด็กคุ้นเคย ผู้ใหญ่พูดแนะนำกฎเกณฑ์และวิธีการเล่นแก่เด็ก

ประเมินผลผ่าน

เด็กเล่นส่งบอลให้เพื่อนให้เพื่อนเองได้โดยไม่ต้องกระตุ้นเตือน

5.4 รู้จักใช้คำแสดงความเป็นเจ้าของ

อุปกรณ์ ของใช้ส่วนตัวของเด็ก เช่น เสื้อผ้า รองเท้า ของเล่นต่างๆ

วิธีการ

ขณะทำกิจกรรมหรือเล่นของเล่นที่บ้านของเด็ก ผู้สอนใช้ชื่อแสดงความเป็นเจ้าของเช่น “เสื้อของครูผึ้ง” แล้วสอนให้เด็กใช้ชื่อของบุคคลแสดงความเป็นเจ้าของ เช่น “รองเท้าของ....” (ชื่อเล่นของเด็ก) แทนคำว่า รองเท้าของหนู

การวัดผลและการประเมินผลผ่าน

ผู้สอนถามเด็กเกี่ยวกับสิ่งของต่างๆในบ้าน เช่น รองเท้าของใคร ลูกบอลของใคร ให้เด็กตอบโดยใช้คำแสดงความเป็นเจ้าของได้

5.5 แยกความแตกต่างระหว่างเพศชายและหญิง

วิธีการ

1. สังเกตขณะเด็กตอบคำถามเกี่ยวกับเพศชาย-หญิง ในช่วงที่เด็กทำกิจกรรมกลุ่ม
2. บอกเด็กว่าเด็กเป็นผู้หญิง และย้ายอยู่เสมอเวลา

การวัดผลและการประเมินผ่าน

เมื่อถามเด็กว่า “หนูเป็นผู้หญิงหรือเด็กผู้ชาย” แล้วเด็กสามารถตอบคำถามได้ถูกต้อง

6. ด้านช่วยเหลือตนเอง

6.1 ตีมน้ำจากถ้วยได้เอง และวางคืนที่เดิมโดยไม่หก

อุปกรณ์- ถ้วยตักตีมมีหู 2 ข้าง, น้ำหรือนม

วิธีการ

สอนต่อเนื่องจากขั้นที่แล้ว โดยสอนให้เด็กถือถ้วย น้ำ มี หู จับให้มั่นคงและให้ค่อย ๆ ตีมน้ำทีละน้อย เมื่อเด็กทำน้ำหนักใส่เสื้อผ้า ผู้สอนเช็ดให้แห้งเพื่อให้เด็กรู้ว่าไม่ต้องการให้เปียก และวางถ้วยคืนที่เดิม

การวัดผล

สังเกตการตีมน้ำของเด็ก

ประเมินผลผ่าน

เด็กยกถ้วยขึ้นตีมและวางคืนที่เดิมได้โดยไม่หก

6.2 ถอดถุงเท้า

อุปกรณ์- ถุงเท้าของเด็ก

วิธีการ

ผู้สอนถอดถุงเท้าให้เด็กดูเป็นตัวอย่าง บอกให้เด็กทำตาม ถ้าทำไม่ได้ให้จับมือเด็กทำฝึกจนเด็กทำได้ทำตัวเอง (เลือกจากถุงเท้าที่หลวม ๆ ก่อนเพื่อจะได้ถอดง่าย)

การวัดผล

สังเกตการถอดถุงเท้า

ประเมินผลผ่าน

เด็กดึงถุงเท้าออกได้

6.3 ถอดหมวก

อุปกรณ์- หมวกของเด็ก

วิธีการ

ผู้สอนถอดหมวกให้เด็กดูเป็นตัวอย่าง บอกให้เด็กทำตาม ถ้าเด็กทำไม่ได้ให้จับมือเด็กทำฝึกจนเด็กทำได้เอง

การวัดผล

สังเกตการถอดหมวก

ประเมินผลผ่าน

เด็กถอดหมวกออกได้

6.4 ใส่หมวกตัวเอง

อุปกรณ์- หมวกเด็ก

วิธีการ

ผู้สอนพาเด็กไปหน้ากระจก ผู้สอนใส่หมวกให้เด็กดูเป็นตัวอย่าง บอกให้เด็กทำตามถ้าทำไม่ได้ ให้จับมือเด็กใส่หมวกฝึกจนเด็กสามารถทำได้เอง

การวัดผล

สังเกตใส่หมวก

ประเมินผลผ่าน

ถ้าเด็กใส่หมวกตัวเอง

6.5 ล้างและเช็ดมือเองได้

วิธีการ

หลังจากทำกิจกรรมศิลปะ และหลังจากการฝึกทุกครั้งผู้สอนพาเด็กมาล้างมือโดยทำให้เด็กดูเป็นตัวอย่าง และฝึกให้เด็กล้างมือตัวเองตามขั้นตอนดังนี้

1. เปิดน้ำจากก๊อก
2. ยื่นมือเข้าไปล้างน้ำให้เปียก
3. ถูสบู่ให้ทั่วมือ และตามซอกนิ้ว
4. ล้างน้ำออกให้สะอาดหมดฟอง
5. ปิดก๊อกน้ำ
6. นำผ้าเช็ดมือ มาเช็ดมือให้แห้งแล้ววางผ้าไว้ที่เดิม

การวัดผล และ การประเมินผ่าน

ผู้สอนช่วยเด็กในขั้นตอนต่างๆ เช่น เปิดก๊อกน้ำ ถูสบู่ให้ ยกเว้น การล้างมือและเช็ดมือที่เด็กต้องทำด้วยตนเอง

6.6 แปรงฟันโดยผู้ใหญ่ช่วย

อุปกรณ์ แปรงสีฟัน ยาสีฟัน แก้วน้ำพลาสติก กระจกเงา

วิธีการ

1. ฝึกให้เด็กแปรงฟันวันละ 2 ครั้ง หลังตื่นนอนและก่อนนอน และอาจเพิ่มช่วงเวลาหลังจากรับประทานอาหาร
2. ขั้นตอนการฝึกมีดังนี้
 - 2.1 จับแก้วน้ำ
 - 2.2 จับแปรงสีฟันจุ่มน้ำให้เปียก
 - 2.3 บีบยาสีฟันและจุ่มน้ำให้เปียก
 - 2.4 อมน้ำเพื่อบ้วนปาก 1 ครั้ง
 - 2.5 ใช้แปรงถูที่ฟันไปมาในระยะสั้นๆ วนจนทั่วทั้งปาก ทั้งด้านนอก ด้านใน และด้านบดเคี้ยว
 - 2.6 อมน้ำบ้วนปากจนสะอาด
 - 2.7 ล้างแปรงสีฟันและวางไว้ที่เดิม

การวัดผลและประเมินผลผ่าน

ถ้าเด็กสามารถแปรงฟันโดยมีผู้ใหญ่ช่วยแนะนำ และยอมให้ช่วยเหลือในการแปรงฟัน

6.7 ใช้ช้อนตักอาหารเข้าปากได้โดยไม่หก

อุปกรณ์- ช้อน และ ชาม ขนมที่ตักง่าย เช่น ขนมเค้กที่เด็กชอบ(ถามจากผู้ปกครอง)

วิธีการ

จับมือเด็กกำที่ช้อนตักอาหารใส่ปาก ให้เด็กใช้ริมฝีปากเม้มอาหารเข้าปากค่อย ๆ ลดการช่วยเหลือลงจากเด็กทำได้

การวัดผล

สังเกตการใช้ช้อนตักอาหาร

ประเมินผลผ่าน

เด็กใช้ช้อนตักอาหารเข้าปากได้โดยไม่หก

6.8 ถอดกางเกงขาสั้นเอวยืดได้เอง

อุปกรณ์- กางเกงขาสั้นเอวยืด

วิธีการ

ฝึกโดยใช้ท่านั่งมีชั้นตอนคือ

1. ดึงกางเกงลงมาจนถึงระดับเข่า
2. ดึงกางเกงจนถึงข้อเท้า
3. ดึงกางเกงจนหลุดพ้นเท้าออกมาทีละข้าง

เริ่มต้นสอนเด็กด้วยการทำให้เด็กดูพร้อมอธิบายอย่างชัดเจน ฝึกให้เด็กทำได้เองทีละชั้นตอน จับมือเด็กทำเท่าที่จำเป็น ผู้สอนช่วยเด็กทำ แล้วค่อย ๆ ลดความช่วยเหลือจนเด็กสามารถทำได้เองทุกชั้นตอน

การวัดผล

สังเกตขณะเด็กถอดกางเกงเอวยืด

ประเมินผลผ่าน

เด็กถอดกางเกง

6.9 รูดซิปปิดได้

อุปกรณ์- เสื้อแจ็กเก็ตชนิดมีซิปปาด้านหน้า แผ่นฝักรูดซิปปิด

วิธีการ

เริ่มจากซิปปขนาดใหญที่รูดได้คล่อง

1. จับมือเด็กให้นิ้วหัวแม่มือและนิ้วชี้จับตรงที่รูดซิปปิดและฝักรูดซิปปิดลงมาปลายซิปปิด
2. ฝึกให้เด็กหาที่รูดซิปปิด แล้วจับที่รูดซิปปิดดึงลงไปจนสุดปลายซิปปิด
3. ดึงซิปปิดออกจนสุดปลายซิปปิดให้แยกออกจากกัน

การวัดผล

ใส่เสื้อแจ็กเก็ตให้เด็กและรูดซิปปิด บอกรูกรูดซิปปิด

ประเมินผลผ่าน

เด็กรูดซิปปิดได้

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

นางสาว สุมนา โภคสมภพ เกิดวันที่ 21 มกราคม พ.ศ.2520 จังหวัด กรุงเทพมหานคร สำเร็จการศึกษาครุศาสตรบัณฑิต สาขาการศึกษาปฐมวัย จากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในปีการศึกษา 2540 และเข้าศึกษาต่อในหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต คณะจิตวิทยา สาขาจิตวิทยาพัฒนาการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในปีการศึกษา 2541 ที่อยู่ปัจจุบัน 105 ถนนเจริญนคร 6 คลองสาน กรุงเทพฯ 10600